

Geconsolideerde jaarrekening GGS en Amstelveen

JAARREKENING

*** 2016 ***

Geconsolideerde jaarrekening GGS en Amstelveen
Jaarrekening 2016

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	1
Balans per 31 december 2016	38
Staat van baten en lasten over 2016	39
Kasstroomoverzicht 2016	40
Grondslagen voor de jaarrekening	41
Toelichting op de balans per 31 december 2016	43
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	47
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	48
Model G	52
Honoraria van de accountants	53
Bezoldiging bestuurders en gewezen topfunctionarissen	54
Overige gegevens	55
Financiële kengetallen	57
Jaarrekening Stichting Geert Groote School	Bijlage 1
Jaarrekening Stichting Vrije School Amstelveen	Bijlage 2

Bestuursverslag 2016

De stichting Geert Groote School en de stichting Vrije School Amstelveen hebben een gezamenlijk bestuur. Dit bestuur is

- als bestuur van de stichting Vrije School Amstelveen bevoegd gezag van de Vrije School Parcival, gevestigd aan de Lindenlaan 317, 1185 IM te Amstelveen en
- als bestuur van de stichting Geert Groote School bevoegd gezag van
 - de Geert Groote School 1 gevestigd op het Hygiëaplein 47, 1076 RS Amsterdam en
 - de Geert Groote School 2 gevestigd aan de Fred. Roeskestraat 82, 1076 ED Amsterdam.

1. Verslag van het bestuur

In het voorjaar van 2015 zijn door het bestuur de reglementen, zoals benoemd in de herziene statuten vastgesteld. Deze reglementen zijn aan de directies en aan de medezeggenschapsraden van de Stichting Geert Groote School en de Stichting Vrije School Amstelveen voorgelegd met het voorstel deze in 2016 te evalueren. Alle partijen hebben hiermee ingestemd. Deze evaluatie heeft nog niet plaatsgevonden. De reden daarvoor was de grote drukte in verband met de oprichting van de dependances, de overname van Kairos (Vrije School Amsterdam Noord) van SOON (Stichting Openbaar Onderwijs Noord), en de wisseling van uitvoerend bestuurder van de stichtingen.

In 2016 zijn er enkele bijeenkomsten geweest met de medezeggenschapsraden met betrekking tot de voorgenomen fusie, begeleid door een op onderwijsfusies gespecialiseerd jurist. Het proces kon in 2016 nog niet worden afgerond, streefdatum voor de fusie is nu 1 januari 2018. In het jaarverslag 2015 werd geconstateerd dat de groei waarover in het strategisch plan wordt gesproken vanuit de eigen organisatie plaats zal (moeten) vinden. Dat kon vooralsnog alleen door de inrichting van dependances (en niet door het stichten van zelfstandige scholen), en dat is gebeurd in Amsterdam Noord, Vrije School Kairos, en is voorgenomen in Amsterdam West. De grote belangstelling voor vrijeschoolonderwijs in Amsterdam kon vooralsnog niet leiden tot verdere uitbreiding van het aantal scholen, door de onmogelijkheid om tot stichting van nieuwe scholen te komen, waarmee de financiering niet geborgd kon worden (bij dependances vergoedt de overheid geen vaste voet).

1.1. Samenstelling van het bestuur

De samenstelling van het bestuur is in 2016 deels gewijzigd.

We hebben per 31 juli 2016 afscheid genomen van Marco van den Berg als bestuurslid en van Ruud van Velthoven als uitvoerend bestuurder. Onderstaand een overzicht van het nieuwe bestuur:

Naam en jaar van aftreden	Hoofd- en nevenfuncties
Spier ten Doesschate* (voorzitter) 2019	Hoofd functie: Advieswerkzaamheden in het kader van Spier ten Doesschate Onderwijsadvies
	Nevenfuncties: • Lid van de Raad van Toezicht Spelenderwijs Utrecht.
Yara Cavalcanti Araujo* (lid) 2020	Hoofd functie: Studieleider, onderwijsontwikkelaar, docent cultuurbeleid en ondernemerschap, School of Art & Economics, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

	Nevenfuncties: • Docent ondernemerschap, MA Fashion Enterprise Creation, Hogeschool van Amsterdam • Adviseur positionering, beleid en management in de culturele sector en het kunstonderwijs
Michiel Angenent* (lid) 2017	Hoofdfunctie: Partner bij Pafort & Partners, <i>de specialisten voor Hoger Onderwijs</i>
	Nevenfuncties: • Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Klasse (Basisonderwijs Gouda en omstreken) • Voorzitter Raad van Toezicht Talent Primair (Basisonderwijs Gooi en Vechtstreek) • Voorzitter visitatiecommissies bij Raeflex, visitatie-bureau voor woningcorporaties • Vicevoorzitter Algemeen Bestuur Stichting Wilhelminapark e.o • Voorzitter Utrechts KamerKoor • Voorzitter Rekenkamer Echt-Susteren
Lars Kok* (lid) 2017	Hoofdfunctie: • Secretaris van NOVAKA
	Nevenfunctie: • Bestuurslid Stichting Katapult te Voorschoten
Bart Hurkxkens*	Hoofdfunctie: Uitvoerend bestuurder St. GGS en St. VSA
	Nevenfunctie: • Kerndocent SIOO, interuniversitair instituut voor organisatie- en verandervraagstukken • Directeur Soltane Kunst & Consultancy – organisatieadvies, coaching CEO's, realisatie kunsttrajecten • Lid dagelijks bestuur en penningmeester van Zen.nl Nederland

*Bart Hurkxkens is half mei gestart naast de vorige uitvoerend bestuurder Ruud van Velthoven, en heeft per 1 augustus 2016 de verantwoordelijkheid volledig overgenomen.

Het bestuur heeft in 2016 negen keer vergaderd.

1.2. Het Toezicht

Het bestuur heeft zich in 2015 met de volgende thema's beziggehouden.

1.2.1. De duurzame verbetering van het financieel resultaat van beide

- stichtingen.
- 1.2.1.1. Wisseling van administratiekantoor
 - 1.2.1.2. Maand- en kwartaalrapportages uit de scholen
 - 1.2.2. De ontwikkeling van de organisatie in het kader van *good governance*.
 - 1.2.3. Taakverdeling bestuursfuncties
 - 1.2.4. Actualisering strategisch beleidsplan
 - 1.2.5. Reglementen
 - 1.2.5.1. Handboek P&O
 - 1.2.5.2. Medezeggenschap
 - 1.2.5.3. Functieboek
 - 1.2.6. De kwaliteit van het onderwijs.
 - 1.2.6.1 Bespreking van de onderwijsresultaten per school
 - 1.2.6.2. Jaarplannen
 - 1.2.6.3. Ontwikkelingen op de drie scholen (waaronder instapklas Parcival)
 - 1.2.6.4. Personele ontwikkelingen op de scholen
 - 1.2.7. Groei, spreiding en samenwerking
 - 1.2.7.1. De zoektocht naar samenwerkingspartners.
 - 1.2.7.2. Spreiding over de regio.
 - 1.2.8. Samenwerking met anderen
 - 1.2.8.1 Samenwerking met andere kleine schoolbesturen in Amsterdam

Ad 1.2.1

De verbetering van het financieel resultaat van beide stichtingen

De stappen die in 2012 op dit punt zijn gezet, zijn verder voortgezet. Een risico-inventarisatie is opgesteld en besproken met bestuur en directeuren. Aan het eind van 2014 heeft een overleg plaatsgevonden met de afdeling 'financiën' van de Inspectie van het Onderwijs. Tijdens dit gesprek is geconstateerd dat de positieve financiële ontwikkeling van de stichting Geert Groote School een duurzaam karakter heeft. Landelijke publicatie van het (positieve) inspectiebesluit heeft in 2015 plaatsgevonden.

In 2016 ontstond de mogelijkheid tot overname van vrijeschool Kairos, die in september 2015 onder Stichting Openbaar Onderwijs Noord in Amsterdam Noord gestart was. De overname vond plaats per 31 juli 2016. Dit heeft een aantal nadelige financiële consequenties gehad, waarover verder in dit verslag meer.

In het najaar werd het bestuur geconfronteerd met het plotseling faillissement van het administratiekantoor. Er werd contact gezocht met een nieuw administratiekantoor. Toen bleek dat het eigen administratiekantoor een doorstart maakte, is besloten daarin mee te gaan. Er zal in september 2017 een evaluatie plaatsvinden, waar het bestuur het besluit neemt om deze samenwerking te continueren, dan wel alsnog een ander administratiekantoor te kiezen.

Belangrijke items die in 2016 zijn vastgesteld:

- De Jaarrekening 2015
- Het Jaarverslag 2015
- De meerjarenbegroting

Treasury verslag

Het streven is een optimaal resultaat te behalen door middel van risicoloos beheer. Dit betekent dat het deel van de liquide middelen, waarvan wordt verwacht dat het niet beschikbaar hoeft te zijn, op een duurzame spaarrekening met een zo gunstig mogelijke rente wordt gezet.

Ad 1.2.2

*De ontwikkeling van de organisatie in het kader van *good governance*.*

De statuten zijn gepasseerd in het voorjaar van 2014. De medezeggenschapsraden hebben positief

gereageerd. Daarmee is het *one-tier* model formeel ingevoerd. Onder leiding van een externe deskundige is de stand van zaken geëvalueerd en zijn vervolgstappen in het kader van de verdere invoering van de *governance* structuur gepland. De volgende stap was het opstellen van de in de statuten genoemde reglementen. Deze zijn in het voorjaar van 2015 vastgesteld. In 2016 heeft een verdere doorwerking van *governance* plaatsgevonden. De bestuursvergaderingen en de bestuurlijke taakverdeling functioneerden naar tevredenheid.

Evaluatie

Het bestuur heeft dit jaar de eigen evaluatie geregeld, volgens een vast evaluatiemodel. Elke vergadering wordt door het bestuur geëvalueerd op het proces van vergaderen.

Ad 1.2.3

Taakverdeling bestuursfuncties

In 2016 hebben we een nadere taakverdeling aangebracht in de bestuursfuncties:

Spier ten Doesschate	voorzitter, algemene onderwijskundige zaken
Michiel Angenent	<i>governance</i> en (na 31 juli) financiën
Marco van den Berg	financiën
Lars Kok	personeelszaken

Ad 1.2.4.

Actualisering strategisch beleidsplan

In 2016 hebben we onderzocht of het strategisch beleidsplan geactualiseerd moest worden. De conclusie van dit onderzoek was, dat dat op dat moment nog niet nodig was.

Ad 1.2.5.

Handboek P&O

Na deze stap is een eerste begin gemaakt met het opstellen van een handboek P&O, waarin de procedures op het gebied van personeelsbeleid geharmoniseerd worden. In 2016 zijn de volgende onderwerpen in het bestuur besproken: inrichting administratie en procedures voor werving en selectie. In 2016 zijn met name de functieprofielen van de staf verder vormgegeven en besproken.

Medezeggenschap

De stichting Geert Groote School kent een GMR. In de stichting Vrije School Amstelveen vervult de medezeggenschapsraad van de Vrijeschool Parcival deze functie. De medezeggenschap procedures blijken niet altijd parallel te lopen. Met beide gremia is de mogelijkheid besproken om een GMR boven de stichtingen in te stellen om deze procedures, waar mogelijk en noodzakelijk, te harmoniseren. Tijdens deze discussies is door één van de gremia gesuggereerd om een fusie tussen beide stichtingen te realiseren. Deze suggestie is door het andere gremium overgenomen.

Vorbereidingen voor een fusietraject hebben in het najaar 2015 en voorjaar 2016 plaatsgevonden. Het bleek wegens de vele amendementen geen gemakkelijk proces. Bij de medezeggenschapsraden waren er vooral zorgen over de identiteit van de deelnemende partijen en over de personele consequenties. Het concept voor de fusie ligt inmiddels voor (voorjaar 2017). De beoogde fusiedatum is januari 2018.

Ad 1.2.6.

De kwaliteit van het onderwijs

In het afgelopen jaar heeft het gehele bestuur met de directeuren eenmaal de CITO resultaten voor de ontwikkelingsgebieden 'taal' en 'rekenen' besproken. Deze bespreking beperkte zich niet tot de resultaten, maar ging ook over de voorgenomen verbeterplannen die op deze resultaten zijn gebaseerd.

Deze gesprekken, die al enkele jaren worden gevoerd, werden door beide gremia tegelijkertijd zinvol als onvoldoende bevonden. 'Onvoldoende', omdat de vrijescholen zich kenmerken door een breder ontwikkelingsaanbod dan alleen 'rekenen en taal'. Om die reden heeft het bestuur besloten tot het jaarlijks organiseren van twee "benen-op-tafel" gesprekken met de directeuren. Daarin wordt een actuele thematiek van de scholen centraal gesteld. In 2016 was dat het thema Autoriteit. Dat leidde o.a. tot een voordracht over autoriteit door Paul Verhaeghe, die door enkele honderden ouders en

belangstellenden bezocht werd.

De leerresultaten worden recentelijk besproken met de uitvoerend bestuurder. Dit laatste heeft in het najaar van 2016 plaatsgevonden.

Op de Vrije School Parcival werkte een interim-directeur met een specifieke opdracht. Tijdens iedere vergadering besprak het bestuur kort de voortgang van de ontwikkelingen op de school. Dit werd van belang geacht om inzicht te hebben en te houden ten aanzien van de duur van het traject. Nadat een benoemingsadviescommissie driekwart jaar aan het werk is geweest om een directeur aan te stellen op de Parcivalschool, is dat uiteindelijk in mei 2016 gelukt. Deze directeur had een bijzondere taak om de kwaliteit van het onderwijs te borgen. Door het vertrek ivm carrièreperspectief van enkele ervaren leerkrachten, kwam de kwaliteit onder druk te staan omdat nieuwe jonge leerkrachten aangesteld moesten worden¹. Dit heeft echter niet geleid tot een terugval in kwaliteit.

Ad 1.2.7.

Groei, spreiding en samenwerking

Eind 2013 wilde het bestuur een beslissing genomen hebben over de constellatie van de beide stichtingen. Dat wil zeggen, dat er dan een beargumenteerde keuze moest zijn over het al of niet samenwerken of fuseren met andere schoolbesturen.

Strategisch plan

Tijdens de verkennende gesprekken met andere organisaties bleek dat het strategisch beleid onvoldoende was uitgewerkt om deze gesprekken met de kracht van gedragen argumenten te voeren. Het bestuur heeft er daarom voor gekozen eerst een strategisch beleid te formuleren dat geldt voor beide stichtingen. De medezeggenschapsraden hebben in 2015 met het voorgelegde strategisch plan ingestemd.

Gesprekken met partners

Er is intensief gesproken met twee beoogde samenwerkingspartners in de regio. Deze bleken wel bereid om inhoudelijk samen te werken, maar wilden zich niet in een bestuurlijk samenwerkingsconstruct vastleggen.

Groei

Groei heeft in 2016 vooral op de eigen locaties plaatsgevonden. Een poging om een dependance in Amsterdam Noord te vestigen werd aanvankelijk geblokkeerd door een drietal Amsterdamse schoolbesturen. Het bestuur was echter niet van plan om haar ambities, het vestigen van vrijeschool onderwijs in de stad en in de regio op te geven.

Na de teleurstelling over de ontwikkeling van de vrijestroom Kairos in Amsterdam Noord (dat uiteindelijk als tweede stroom bij openbaar onderwijs is ondergebracht) heeft het bestuur overlegd met gemeente Amsterdam over de verordening onderwijshuisvesting. In de huisvestingsverordening 2017 is een paragraaf opgenomen die scholen met een stedelijke functie in staat stelt een dislocatie te vestigen op meer dan 1500 meter van een hoofdvestiging.

Op basis hiervan heeft het bestuur besloten om een deel van de Geert Groote School 1 in 2017 te vestigen in Amsterdam West als basis voor een éénstromige school in dit stadsdeel.

Aan het eind van 2015 heeft een verkennend gesprek plaatsgevonden tussen de bestuurder van openbaar onderwijs Amsterdam Noord (SOON) en onze uitvoerend bestuurder over de ontvlechting van de vrijestroom Kairos uit SOON en deze te integreren in de stichting Geert Groote School als dislocatie van de Geert Groote School 2. Deze gesprekken hebben geleid tot de overdracht van Kairos aan de Stichting Geert Groote Scholen per 31 juli 2016..

Samenwerking

In 2016 is de inhoudelijke samenwerking tussen de Vrije School Parcival en de beide Geert Groote Scholen verder versterkt. De concrete samenwerking vindt plaats tussen de drie directeuren, die minimaal 1 x per 3 weken bijeen komen onder leiding van de uitvoerend bestuurder. Daarnaast is er een zeswekelijks overleg tussen de directeuren en de interne begeleiders van de drie scholen, onder het voorzitterschap van de uitvoerend bestuurder.

¹ Gebrek aan personeel is een punt dat op veel scholen in West-Nederland speelt. Op Vrije Scholen -die momenteel in aantal sterk toenemen- is dit een punt van extra zorg.

De inhoudelijke samenwerking heeft nieuwe impulsen gekregen door

- Intensief overleg over de gehanteerde leerlingenvolgsystemen, ParnasSys voor GGS en Volglijn voor Parcival,
- het gezamenlijk werken aan de invoering van de nieuwe cao,
- het inrichten van een leerwerkplaats naar aanleiding van een *pilot* op de GGS 2 en
- het gezamenlijk initiëren van de discussie over de wijziging van de schooltijden.

De beide Geert Groote Scholen nemen tot grote tevredenheid deel aan het overleg van één-pitters en kleine besturen die samenwerken onder de naam BOVO. Op deze manier blijven zij goed geïnformeerd over de (Amsterdamse) onderwijsactualiteit. Bestuurlijk werd aanvankelijk overwogen om de samenwerking tussen de BOVO scholen, nu vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst, te verduurzamen. In de loop van 2016 werden daar vraagtekens bij gezet, wegens de snelle groei van Kairos en Amsterdam West, waardoor de Stichting opstoomde naar 4 à 5 deelnemende scholen (dus geen eenpitter meer).

Daarnaast maken de scholen in Amsterdam deel uit van het SWV Amsterdam-Diemen en de Vrije School Parcival van het SWV Amstelronde. De ontwikkelingen op basis van deze structuren vergen van de kleinere schoolbesturen een (soms onevenredig) grote inspanning.

De Geert Groote scholen hebben ten aanzien van de ontwikkeling van passend onderwijs de samenwerking gezocht en gevonden binnen BOVO. In Amstelveen is deze positionering van de kleine schoolbesturen nog onvoldoende uitgewerkt.

Tenslotte heeft het bestuur meerdere keren gesproken met het bestuur van de stichting Vrije Peuterklassen Amsterdam met de bedoeling de inhoudelijke en de bestuurlijke samenwerking te versterken. Deze gesprekken hebben (nog) niet tot een concreet resultaat geleid.

1.2. Slotsom

Het algemeen bestuur ziet 2016 als een succesvol jaar in die zin dat het onderwijs vanuit een goed basisniveau zich blijft verbeteren en de *governance* goed geland is. Ook is de overname van Kairos een succes te noemen, met de aantekening dat het de financiële positie enigermate heeft aangetast.

Daarnaast is er sprake van een groeiende belangstelling voor de vrijescholen. Naast Kairos en West werd het bestuur geconfronteerd met vragen tot stichting van een vrijeschool in Amsterdam Oost en de stichting van een internationaal georiënteerde vrijeschool in Ouder-Amstel. De groei van het vrijeschoolonderwijs in Amsterdam lijkt door te zetten, conform de landelijke ontwikkelingen in het vrijeschoolonderwijs.

De groei wordt - op lange termijn gezien - nu op een andere wijze gerealiseerd, dan in eerste instantie beoogd. Het bestuur kijkt met tevredenheid naar deze ontwikkelingen.

1.3. Directies van de scholen

De Vrije School Parcival

Nadat in september 2013 de directeur van de Vrije School Parcival was uitgevallen, werd de school vanaf december 2013 geleid door een interim-directeur, Bart Hurkxkens.

In de loop van 2014 is besloten om het contract met de heer Hurkxkens tot halverwege 2015 te verlengen. Deze verlenging werd bestendigd in 2016, daar het onmogelijk bleek om een "vaste" directeur te vinden die voldeed aan het opgestelde profiel. Na een aantal sollicitatieronden is in mei 2016 de nieuwe directeur, Suzanne van Tongeren, op de Parcivalschool gestart. Bart Hurkxkens volgende dhr. Ruud van Velthoven op als uitvoerend bestuurder van de beide stichtingen. Er werd een overdrachtsperiode afgesproken van mei tot einde schooljaar, wat de continuïteit van bestuur borgde.

De beide Geert Groote Scholen

De directies van beide scholen die in 2011 gestart zijn hebben deze functie in 2016 gecontinueerd. Geert Groote School 1 wordt geleid door Lieke Hobus en de Geert Groote School 2 door Sascha Holthaus. Daarnaast was Sascha Holthaus de eerste helft van 2016 gedetacheerd naar de stichting voor openbaar onderwijs in Amsterdam Noord om leiding te geven aan de vrijestroom Kairos. In de tweede helft is zij voor het deel van de aanstelling bij SOON weer bij de GGS in dienst gekomen.

Deze directeuren zijn inmiddels ervaren in het managen van de kwaliteit van het onderwijs. De GGS2 kreeg in het kader van een pilot mbt het nieuwe inspectietoezicht een goede beoordeling van de onderwijsinspectie.

De opgaven waarvoor beide directeuren nu staan zijn:

- de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het vrijeschoolonderwijs, met name de specifiek vrijeschool-aspecten als sociaal-emotionele, creatieve en talentontwikkeling,
- het realiseren van een verantwoorde groei van de scholen in Noord en West en
- het borgen van het passend onderwijs.

In 2016 waren de stichtingen aangesloten bij:

- de Vereniging Vrije Scholen;
- de Vereniging voor Bijzondere Scholen;
- de PO-raad;
- de VTOI

Het bestuur heeft besloten deze lidmaatschappen ook in 2016 te continueren.

Vrije School Parcival is sinds 2013 aangesloten bij het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Amstelronde.

De beide Geert Groote Scholen maken deel uit van het in 2013 opgerichte samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen en het samenwerkingsverband van kleine schoolbesturen in Amsterdam Zuid en Centrum, BOVO.

Kernactiviteiten en organisatiedoelen per stichting, per school

2.1 Vrije School Parcival

De Vrije School Parcival is een vrijeschool school voor basisonderwijs.

De Stichting Vrije School Amstelveen is opgericht op in 1979. In augustus van dat jaar startte een vrije peuter- / kleutergroep die uitgroeide tot een eerste klas. In 1981 kreeg de school de naam Parcivalschool en vanaf december 2003 is de naam van de school Vrije School Parcival. De school bestaat uit drie kleuterklassen, zes onderbouwklassen en een instapklas voor zeer moeilijk lerende kinderen.

In 2015 wordt eindelijk gebouwd aan de nieuwbouw, die in januari 2016 is betrokken. Zoals te verwachten had dit ook weer een wervende werking op nieuwe leerlingen, maar de school heeft besloten geen wachtlijsten meer aan te leggen en op de website aan te geven hoe gering de mogelijkheden nog zijn tot plaatsing van leerlingen.

Belangrijke aspecten van het in 2016 gevoerde beleid

- De stichting streeft ernaar een robuuste, financieel gezonde organisatie te zijn, met als doel kwalitatief goed vrijeschool onderwijs te geven. De basisvoorwaarden die hiertoe gerealiseerd zijn, zijn:
 - Het aantal leerlingen van de school is gestabiliseerd op 250 per 1 oktober. Veel potentiële leerlingen moeten helaas worden afgewezen. De school is 'vol'. In 2016

heeft het bestuur zich gebogen over de mogelijkheid van een dislocatie in de regio Uithoorn, Mijdrecht. Wegens de financiële grenzen van de Stichting is samenwerking gezocht met het bestuur van het openbaar onderwijs in Mijdrecht, Auro. Deze ontwikkeling kan wellicht in 2017 haar beslag krijgen.

- Het aantal leerlingen in de instapklas is in 2016 gegroeid tot het maximum van 12 leerlingen. De overgang van rugzakfinanciering naar Passend onderwijs pakte aanvankelijk niet goed uit voor de financiering van de Instapklas. Na veel overleg in het Samenwerkingsverband en met onderwijswethouder van de gemeente Amstelveen, is toch een modus gevonden. Het Samenwerkingsverband financiert tot een maximum van 12 leerlingen. Aangezien de leerlingen uit een ander samenwerkingsverband (Amsterdam-Diemen) komen is het leerlingenvervoer niet bekostigd, wat weer een financiële aderlating betekent. De school vervoert zelf de leerlingen in een gedeeltelijk gesponsorde bus. Het is de ambitie van de school een tweede Instapklas te openen. In 2016 zijn daarover de gesprekken met het Samenwerkingsverband gestart.
- In het voorjaar van 2016 is het meerjarige schoolplan bijgesteld.

2.2 Onderwijskundig beleid / kwaliteitsbeleid

- Het doel van ons onderwijs is dat:
 - De leerling aan het eind van de basisschool minimaal de kerndoelen van het basisonderwijs bereikt;
 - De leerling gedurende de schoolperiode gestimuleerd wordt haar / zijn kwaliteiten verder te ontwikkelen;
 - De leerstof is hierbij een middel om de ontwikkeling van de individuele leerling in de breedte te stimuleren. Om die beoogde ontwikkeling mogelijk te maken, zowel op het intellectuele als het kunstzinnige, het praktische en het motorische ontwikkelingsgebied, is aansluiting bij de actuele ontwikkeling van het kind, de klas en de huidige samenleving nodig. Deze brede opvatting over opbrengsten vindt steeds meer weerklank in het primair onderwijs zowel bij de beleidsmakers als bij de ouders van potentiële leerlingen. In die zin beantwoorden de Vrije School Parcival aan deze verwachting.
 -

2.3 Ontwikkelingen in 2016

- De opbrengsten
 - De organisatie van toetsen in het kader van het leerlingvolgsysteem is adequaat georganiseerd. Bespreking van de resultaten, die leiden tot onderbouwde differentiatie van het aanbod in de klassen, is verbeterd. Echter op dit punt kan c.q. moet nog verdere ontwikkeling plaatsvinden. Daarom is in 2016 een overall contract afgesloten met de Begeleidingsdienst voor Vrije Scholen (BVS Utrecht), om een éducation permanente te borgen.
 - De school heeft de ontwikkelingsperspectieven vastgesteld voor die leerlingen die het eindniveau van klas zes niet zullen halen. De gestelde tussendoelen worden systematisch gewaardeerd.
 - De school heeft zich geconformeerd aan het beleid van het samenwerkingsverband Amstelronde. Onderdeel daarvan is het vaststellen van een school-

ondersteuningsplan conform een vast stramien en het uitvoeren van de 'beloftes' die daarin staan. Van dit plan is inmiddels een publieksversie op de website geplaatst.

- Ondanks de positieve waardering door de inspectie dient er nog een slag gemaakt te worden op het terrein van het klassenmanagement en de directe instructie. De aanpak is inmiddels schoolbreed gelijkgetrokken, maar met name de onervarenheid van jonge leerkrachten noopt tot een voortdurende aandacht voor dit aspect.
- De doorgaande lijn in het aanbod vraagt om versterking
 - De school heeft een relatief hoog percentage leerlingen die bovengemiddeld presteren en daardoor leerinhouden nodig hebben van bovengemiddelde moeilijkheidsgraad. Er wordt nu gewerkt met plustaken voor taal en rekenen. Deze ontwikkeling is voortgezet onder leiding van een hiervoor aangestelde LB leerkracht. Die heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een specialist Hoogbegaafdheid, en geeft hierin ook les aan de Vrije School Pabo van Hogeschool Leiden.
- Het volgen van de ontwikkeling van leerlingen en planmatige zorg
 - De afname van de toetsen heeft in 2016 op de juiste tijdstippen plaatsgevonden.
 - De school realiseert inmiddels meer zorg in dan buiten de klas. De inzet van een tweetal Intern Begeleiders voor de school heeft haar vruchten afgeworpen.
 - De extra zorg wordt uitgevoerd in de Leerwerkplaats. (Zie hiervoor 'verantwoording middelen passend onderwijs'). Deze is inmiddels weer aangepast, deels om rooster-technische redenen, deels om nog passender zorg te kunnen bieden.
- De kwaliteitszorg
 - De lijnen voor de schoolontwikkeling zijn vastgelegd in een meerjarig schoolplan (2015). Dit schoolplan heeft de instemming van de medezeggenschapsraad.
 - De Vrije School Parcival is in 2015 één van de initiators geweest van het verder ontwikkelen van Volglijn, het leerlingvolgsysteem voor vrijescholen. Dit systeem in combinatie met het Cito LOVS geeft een uitstekend beeld van de wijze waarop de leerlingen zich "in de breedte" ontwikkelen. De leerkrachten zijn bedreven in het toepassen van dit leerlingenvolgsysteem.
De school gaat de kwaliteitszorg verder opwaarderen via een traject met de Begeleidingsdienst voor Vrije Scholen. Zij werkt daarbij nauw samen met de scholen onder de Stichting GGS, en met name met de Intern begeleiders.
 - De protocollen ten aanzien van kwaliteitsbeleid en sociale veiligheid zijn in 2016 geüpdatet.
- Toegankelijkheid en toelatingsbeleid
 - Het reguliere aannamebeleid is in 2016 niet gewijzigd.
 - Ten aanzien van de toelating tot en de extra financiering van de Instapklas zijn afspraken gemaakt met het samenwerkingsverband Amstelronde. Die afspraken hielden in dat de leerlingen die per 1 augustus 2015 stonden ingeschreven, gedurende hun gehele schoolcarrière bekostigd zullen worden via Amstelronde (categorie I). Als nieuwe leerlingen zich aanmelden, en ze komen van buiten het samenwerkingsverband Amstelronde (bijv. Amsterdam Diemen), dan ziet Amstelronde als ook Amsterdam Diemen geen mogelijkheid om de extra kosten te vergoeden. Het gevolg van het standpunt is dat ouders die hun kind met het Syndroom van Down aanmelden bij één van de Geert Groote Scholen niet doorverwezen kunnen worden naar de Instapklas. Dat is voor de ouders en het kind

betreurenswaardig. Grensverkeer blijkt na de invoering van passend onderwijs een ingewikkelde zaak, die ten koste gaat van de ontwikkeling van kinderen en de keuze in deze van ouders. Daarom is door de bestuurder in 2016 actie ondernomen om deze situatie te veranderen. Daarin trekken school en Samenwerkingsverband gelijk op, maar ook het Samenwerkingsverband stuit daarbij op de grenzen van de wet- en regelgeving. Een initiatief van de bestuurder tot fusie van de Instapklas met de Stichting voor speciaal onderwijs Amsterdam Orion, stuitte op een visieverschil omtrent de onderwijskundige en pedagogische aanpak van de onderscheiden stichtingen.

○

2.4 Onderwijsprestaties en Uitstroomgegevens

De leerlingen stromen uit naar het voortgezet onderwijs op de volgende niveaus.

Type School	2015-2016	2014 - 2015	2013 - 2014	2012 - 2013
Havo/VWO	64 %	82 %	59,08 %	67 %
VMBO-t	28 %	18 %	31,81 %	26 %
VMBO- (LWOO)	8 %	0 %	9,09 %	7 %

2.5 Besteding van de middelen 'passend onderwijs'

• Basis ondersteuning

Ondersteuning voor leerlingen met E scores technisch lezen klas één tot en met vier door Intern begeleider en een onderwijsassistent gedurende 18 uur per week.

Arrangeren en passend onderwijs

- Met de invoering van passend onderwijs is de omslag van indiceren naar arrangeren gemaakt.
- Arrangeren is het gezamenlijk bedenken en uitvoeren van een aanpak die voor een leerling, de leerkrachten en de ouders werkt. Een aanpak op school en soms ook thuis. Met andere woorden: arrangeren is doen wat nodig is zodat een leerling zich optimaal kan ontwikkelen.
- Het organiseren van een oplossing (arrangeren binnen passend onderwijs) komt in plaats van het financieren van problemen (rugzakken).
- Binnen het proces van arrangeren werken we vanuit hoge verwachtingen en vanuit vertrouwen in het veranderend vermogen van mensen.
- Met het wegvallen van de criteria en regels voor het organiseren van extra ondersteuning komt de nadruk te liggen op de professie van de leerkracht, de IB-er en de eventuele professionals van buiten het team. Zij bepalen samen met de ouders (en leerling) wat nodig is. Dit vraagt een ondernemende houding.
- **Extra ondersteuning**
Inrichting van een Leerwerkplaats op de Vrije School Parcival
Uitgangspunten LWP:
De *Leerwerkplaats* is een tijdelijke interventie met als doel terugplaatsing naar de gewone werkplaats (oefeningen taal en rekenen).

- De LWP is bedoeld voor leerlingen van klas 3 t/m 6 met extra ondersteuningsbehoeften waarbij sprake is van gestapelde problematiek of een geïsoleerd werkhoudings- of gedragsprobleem.
- In de LWP zitten maximaal 10 leerlingen per keer.
- De leerlingen volgen een aangepast lesprogramma. Hierbij kan sprake zijn van:
 - Intensivering* (o.a. verlengde instructie, herhaling en extra oefening)
 - Dispensering* (bij onvoldoende effect, ná intensivering, worden de leerlijnen naar beneden bijgesteld). Dit kan betekenen dat het uitstroomperspectief lager wordt.
- Daarnaast wordt er, indien nodig, extra aandacht besteed aan het verbeteren van de werkhouding of het gedrag. Met een goede werkhouding wordt bedoeld: zelfstandig beginnen met een (bekende) taak, doorwerken en afmaken van de taak en het omgaan met uitgestelde aandacht. Afhankelijk van de mogelijkheden van de leerling leert deze omgaan met een dagtaak of een weektaak.
- **Verbeteren didactiek van alle leerkrachten**
 - Na in 2015 vier cursusmiddagen te hebben georganiseerd o.l.v. Lesley Druiventak (Instituut voor Orthopedagogiek Universiteit Utrecht), bleek wegens de “brain-drain” van ervaren leerkrachten een herhaling van het instrueren mbt klassenmanagement noodzakelijk. Naast de heroriëntering van de BVS heeft de IB-er de uitwerking hiervan in de klassen gevolgd en ondersteuning geboden bij het “op de grond te zetten” van het GIP-model. De inzet is flexibel, maar minimaal 6 uur per week.
 - Vier leerkrachten zijn op herhaling geweest van de cursus ZLKLS-didactiek van José Schraven. Dit is ook in 2016 verder in school geïmplementeerd en wordt voortgezet middels studiemiddagen via de Begeleidingsdienst van vrijescholen (Annechien Wijnbergh).
 - De reken-coördinator en de taalcoördinator hebben beide hun positie verbeterd door te gaan lesgeven aan Hogeschool Leiden (vrijeschoolpabo), hun taken zijn aanvankelijk overgenomen door de Intern begeleiders. Inmiddels beginnen onder de jonge leerkrachten de specialisten zich af te tekenen.
 - De regenboogtraining is ook in 2016 weer georganiseerd i.v.m. verbetering sociale vaardigheden. Er is een onderzoek gedaan naar de sociale veiligheid van de leerlingen, waarbij het algemene beeld was dat de leerlingen zich bij ons op school zeer veilig voelen.
 - De Instapklas

De Instapklas wordt ten dele gefinancierd vanuit de middelen ‘passend onderwijs’ en de extra middelen vanuit het samenwerkingsverband Amstelronde. Daarnaast heeft nascholing plaatsgevonden voor het hele team om tot nog betere integratie te geraken van de leerlingen van de Instapklas binnen de school.

2.6 Personeelsbeleid

- Het personeelsbestand van de stichting is in 2016 nauwelijks gewijzigd. Als gezegd hebben twee LB-leerkrachten werkzaamheden elders aanvaard. Niet uit onvrede, maar omdat hen elders een positie is geboden waarin zij zich verder konden ontwikkelen. Dit heeft geleid tot de instroom van een aantal jonge leerkrachten. Aangezien de school ook een jonge directeur heeft benoemd, is de balans in 2016 omgeslagen van een evenwichtige opbouw naar een

jong team, met leerkrachten die vrijwel rechtstreeks van de vrijeschool pabo naar ons toe zijn gekomen.

- De interim-directeur heeft zijn opdracht in mei 2016 afgerond. Zijn taak werd overgenomen door de nieuwe directeur. Geconstateerd moet worden, dat het, in het snel groeiende vrijeschool onderwijs veel moeite kost om competente schoolleiders te vinden. Dit geldt niet alleen voor de Vrije School Parcival. Ook elders in de vrijeschool wereld zijn deze geluiden te horen. Het bestuur heeft in 2016 voorbereidingen getroffen om, gegeven de groei van ons onderwijs in de regio, een “kweekvijver” binnen de scholen op te zetten (in 2017 gerealiseerd).
- De uitvoerend bestuurder van de stichting heeft in het najaar 2015 aangegeven, dat hij zijn contract niet gaat verlengen. Ook hier bleek het moeilijk om een kandidaat te vinden die voldeed aan het opgestelde profiel. De zittende bestuurder zegde toe in functie te blijven tot een opvolger is gevonden. Dat lukte uiteindelijk in april 2016, toen Bart Hurkxkens werd aangenomen als nieuwe (uitvoerend) bestuurder.
- Begin 2012 hebben wij een belangrijke stap gezet met het beschrijven en in uitvoering nemen van de gesprekscyclus. De interim-directeur en de directeur bezochten in 2016 iedere leerkracht in ieder geval één keer per twee maanden in haar / zijn groep. Daarnaast bezochten zij een aantal ouderavonden door het jaar heen. Dit leverde adequate informatie op voor het voeren van de gesprekken in het kader van de gesprekkencyclus. Binnen de gesprekscyclus worden afspraken over nascholing en (persoonlijke) ontwikkeling gemaakt. Deze moeten samenhangen met de schoolontwikkeling. De komende jaren zal dit beleid worden gecontinueerd.
- In de intensivering van de samenwerking tussen (de directeurs van) de Geert Groote School en Vrije School Parcival worden veel mogelijkheden gezien om ook op dit terrein structurele winst te behalen. In het schooljaar 2013 – 2014 is een begin gemaakt met een gezamenlijk handboek P&O voor de beide stichtingen; dat is in 2016 vrijwel afgerond.

2.7 Klachten

Vrije School Parcival doet haar uiterste best een veilige omgeving te zijn voor leerlingen en hun ouders. Dit neemt niet weg dat er klachten kunnen zijn die de school, de directie of de medewerkers betreffen. In de meeste gevallen kunnen klachten goed afgehandeld worden in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, medewerkers en/of directie.

Komt men er op school niet uit, dan kan men beroep doen op het bestuur van de stichting. Dit heeft in 2016 een keer plaatsgevonden. Het betrof klachten over het beleid van de interim-directeur. Het bestuur heeft zich achter het beleid van de interim-directeur opgesteld, omdat dat in lijn was met de aan hem verleende opdracht.

2.9 Huisvesting

Vanaf 2012 is geen ingrijpend onderhoud gepleegd. Alle inzet was gericht op de geplande nieuwbouw. Door de verhuizing naar nieuwbouw, die volgens de gemeente gepland was in het najaar 2015, werd er in het huidige gebouw in principe niet geïnvesteerd. Noodzakelijk onderhoud werd zo simpel mogelijk uitgevoerd. In 2014 bleek dat nog een relatief grote kostenpost.

De huisvestingsactiviteiten in 2016 waren vooral gericht zijn op het inwonen op de nieuwe locatie. Zeer veel inspanning is door de schoolpopulatie geleverd om het gebouw een waarlijk vrijeschoolgebouw te laten zijn. Terugkijkend vanuit 2017 kan gezegd worden dat dit ten volle gelukt is.

Het aanschaffen van nieuw meubilair bleek binnen de beperkte middelen in 2016 nog niet mogelijk. Dit zal op middellange termijn moeten plaatsvinden.

2.10 Beleid t.a.v. verbonden partijen

Geen wijzigingen in 2016.

2.11 Horizontale verantwoording

De stichting hecht in de voorbereiding en uitvoering van beleidsvoornemens aan een goede relatie met de MR, als vertegenwoordigers van ouders en medewerkers. Communicatie is daarbij een belangrijk sleutelwoord. Alle partijen, inclusief het bestuur en het management, zetten zich in om hierbij verantwoordelijkheid te dragen. De positieve relatie tussen de medezeggenschapsraad en de interim-directeur heeft zich in 2016 voortgezet. Die ontwikkeling kan op het conto van beide partijen geschreven worden. De medezeggenschapsraad maakte zich zorgen over het uitblijven van een nieuwe “vaste” directeur. Nu deze in mei 2016 is aangetreden, is de overgang in samenwerking met de MR vlekkeloos verlopen.

2.12 Financieel Beleid

Het resultaat van de stichting Vrije School Amstelveen is licht positief, maar lager dan begroot. Een belangrijke kostenpost was de aanstelling van de interim-directeur. Het aantal leerlingen is echter, zoals voorspeld, in 2016 stabiel op het maximale niveau.

Een financieel risico voor de Vrije School Parcival is, zoals eerder genoemd, de toekomst van de Instapklas. De afspraken over de financiering van leerlingen met het samenwerkingsverband Amstelronde zijn solide, maar zijn op termijn verbonden met de herkomst van de leerlingen uit het voedingsgebied van Amstelronde. Hierop is in 2016 al actie ondernomen (zie boven), dit zal in 2017 voortgezet worden.

Ook in 2017 is de doelstelling om het jaar met een licht positief resultaat af te sluiten.

2.12.1 Analyse van de financiële situatie

Algemeen

Het financieel jaarverslag is gebaseerd op de geldende OCW-voorschriften. De jaarverslaggeving voor de sector Primair Onderwijs bestaat uit de geconsolideerde balans en de exploitatierekening. In dit hoofdstuk wordt een nadere analyse gegeven van de ontwikkeling van het exploitatieresultaat ad € 1.261 positief over 2016, vergeleken met de begroting 2016 en de jaarrekening 2015. Daarnaast wordt de financiële positie beoordeeld aan de hand van de kengetallen op bestuursniveau met als referentie landelijke benchmark cijfers en normeringen. Verder wordt de meerjaren continuïteit behandeld.

Het balanstotaal van de Parcival bedraagt ultimo 2016 € 372.871, ten opzichte van een balanstotaal in 2015 van € 350.265. Dit is een toename van 6%.

Kengetallen

Onderstaand een overzicht en korte analyse van de financiële kengetallen op balansdatum voor de Parcival. Aangezien financiën op balansdatum een momentopname is en sturing plaats dient te vinden over jaren heen, is de trend ontwikkeling van de verhoudingscijfers inzichtelijk gemaakt. Dit in relatie tot de streefwaarden die DUO adviseert. Per kengetal zijn ook de landelijke benchmark cijfers over 2015 aangegeven.

De financiële kengetallen en streefwaarden (in samenvatting) staan hieronder weergegeven:

		2016	2015	2015 landelijk O1	Streefwaarde Commissie DON / OC&W
<i>Kapitalisatie Factor</i>	<i>(Balanstotaal – geb. & terr.) / totale baten</i>	21 %	25 %	67 %	< 60 %
<i>Solvabiliteit 1</i>	<i>Eigen vermogen / totale vermogen</i>	48 %	51 %	68 %	> 20 %
<i>Solvabiliteit 2</i>	<i>(Eigen vermogen +voorzien.) / totale vermogen</i>	52 %	55 %	79 %	> 20 %
<i>Liquiditeit (current ratio)</i>	<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>	0,8	1,2	5,3	1.5 > L > 0.5
<i>Rentabiliteit</i>	<i>Exploitatieresultaat / totale baten</i>	0,1 %	0,3 %	2,2 %	5 % > R > 0 %

geb. & terr. = boekwaarde van gebouwen en terreinen

In de Staatscourant van 24 november 2011 is gepubliceerd dat de Minister van OC&W de beleidsregel financieel toezicht po en vo heeft vastgesteld. Het financiële toezicht is gericht op financiële risico's en betreft de aspecten: financiële continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid.

De risicogerichte opzet van het toezicht houdt in dat de inspectie alleen contact legt met of een onderzoek instelt bij besturen wanneer zij financiële risico's constateert. Hierbij fungeert het rapport van de commissie "Don" over het financiële beleid bij onderwijsinstellingen als kapstok. Hierin hanteert de commissie twee belangrijke uitgangspunten: vermogensbeheer en budget beheer. Bij vermogensbeheer staat de vraag centraal: wat is de kapitaalsbehoefte van de instelling? Om dit te kunnen berekenen stelt de commissie het begrip kapitalisatiefactor centraal.

Kengetallen Vermogensbeheer

Kapitalisatiefactor

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap hanteert de kapitalisatiefactor als kengetal om te signaleren of onderwijsinstellingen hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken. De Inspectie kan de mogelijkheid van excessief spaargedrag nader onderzoeken, indien instellingen de signaleringsgrenzen overschrijden.

De kapitalisatiefactor wordt gedefinieerd als:

Totaal Kapitaal (minus boekwaarde gebouwen en terreinen) / gedeeld door de Totale Baten.

Als benadering wordt een bovengrens aan de kapitalisatiefactor toegekend van:

35 % voor grote instellingen met meer dan € 8 mln. jaarlijkse baten,
60 % voor kleine instellingen met minder dan € 5 mln. jaarlijkse baten.

Normatieve Kapitalisatiefactor, besturen	> € 8 mln. baten
Financieringsfunctie	31.5 %
Transactieliquiditeit	13.8 %
Bufferliquiditeit	10.0 %
	55.3 %
Afgeronde signaleringsgrens	60.0 %

Bron: Staatscourant 24 november 2011 vastgesteld door Ministerie van OC&W.

Concreet voor de Parcival betekent dat bij jaarlijkse baten van € 1.36 mln. de bovengrens van 60% van kracht is, wat betekent normatief € 0.82 mln. aan kapitaal (excl. geb. & terrein).

Investeringsbeleid / financieringsfunctie:

Er wordt door de Parcival met meerjaren investeringsplannen voor ICT en Inventaris gewerkt. Als activeringsgrens geldt een drempelbedrag van € 500. Om goed kwalitatief onderwijs te kunnen blijven geven is het belang van investeringsruimte onderkend. In het verslagjaar is er geïnvesteerd voor een bedrag van € 119.381. Over de activa is in 2016 € 29.780 afgeschreven (2015 € 23.854). Normatief advies van het Ministerie aan kapitaal voor financieringsfunctie 31.5% van € 1.36 mln.= **€ 0.42 mln.**

Bufferliquiditeit:

Een financiële buffer is benodigd om niet beheersbare risico's op te vangen.

Afhankelijk van de grootte van de onderwijsinstelling wordt door de commissie een percentage van de totale baten geadviseerd als buffer. Risicomarges worden voor een beoordeling als volgt gekwantificeerd:

10% voor instellingen met < € 5 mln. jaarlijkse baten.

Concreet betekent dat voor de Parcival een normatief financieel benodigde buffer voor risico-opvang van 10% van de totale baten van € 1.36 mln. is **€ 0.14 mln.**

Transactieliquiditeit:

Normatief 13.8% van de totale baten van € 1.36 mln. is **€ 0.19 mln.**

De Inspectie van het Onderwijs houdt dus financieel toezicht op de resultaten. De bovengrens voor **kapitalisatiefactor** is door commissie "Don" bepaald op 60%.

Het totale eigen vermogen bedraagt einde 2016 € 0.18 mln. Op grond van bovenstaande normatieve buffers (€ 0.82 mln.) totaal is de vermogenspositie van de Parcival op dit moment krap. Op grond

van de meerjaren verwachtingen zoals verwoord in de continuiteitsparagraaf is een opwaartse lijn van de vermogenspositie te verwachten.

Het tweede kengetal dat het ministerie van OC&W hanteert om een beeld te krijgen bij het vermogensbeheer van onderwijsinstellingen is de solvabiliteit.

Bij de **solvabiliteit** gaat het erom in hoeverre een bevoegd gezag op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen eigen vermogen en het totaal van de passiva. Absolute normen voor solvabiliteit zijn moeilijk te geven. Om een gezonde financiële positie te blijven garanderen wordt doorgaans voor het primair onderwijs een ondergrens van 20% aanbevolen (commissie Don). Beide Solvabiliteitsratio's zijn ruim boven de gestelde ondergrens. Gezien de resultaten is geen aanvullende actie vereist.

Beoordeling van het budgetbeheer.

Bij **liquiditeit** gaat het erom of het bevoegde gezag in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen vlottende activa en de kortlopende schulden. Voor een goede liquiditeit moet dit getal minimaal boven de 1 liggen. Commissie "Don" hanteert bij het budgetbeheer als bandbreedte voor een gezonde liquiditeit een bovengrens van 1,5 en een ondergrens van 0,5. Geconcludeerd kan worden dat de Parcival met een score van 0,7 in staat is om op korte termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het resultaat is binnen de normering van de commissie "Don".

Het kasstroom overzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende 2016 en 2015 beschikbaar zijn gekomen en in het gebruik daarvan.

Over 2015 was er sprake van een afname van liquide middelen van € 81.425. In 2016 is er sprake van een afname van de liquide middelen ad € 35.576.

Belangrijkste reden van de afname in liquide middelen betreffen de investeringen in 2016. Dit wordt in paragraaf B4 van de jaarrekening inzichtelijk gemaakt.

Als indicator is de **rentabiliteit** een waardevol trendgegeven. Het saldo gewone bedrijfsvoering wordt uitgedrukt in een percentage van de totale baten. Te grote positieve verschillen roepen vragen op betreffende het bestedingspatroon. Negatieve verschillen duiden op een te ruim financieel management, met mogelijke consequenties in de komende jaren. In principe heeft de stichting geen winstoogmerk. De PO raad adviseert, dat de gemiddelde rentabiliteit berekent over de afgelopen jaren, dient uit te komen tussen 1% en 5%. De situatie wordt pas precair als de rentabiliteit scores structureel negatief zijn.

Realisatie van de rentabiliteit bedraagt in 2016 0,1% (2015 0,3%). Budgettair over 2016 bestond de verwachting dat de rentabiliteit score 3,4% zou zijn. De afwijkingen worden later behandeld. Het gemiddelde van de Parcival over de laatste jaren bedraagt 2,0%. Het gemiddelde over de laatste jaren is daarmee binnen de normering van het Ministerie.

Samenvatting kengetallen

De ratio's geven per 31 december 2016 een overwegend positief beeld weer.

De ratio's scoren binnen of beter dan de norm. Wel is de vermogenspositie van de Parcival ten opzichte van de normering aan de lage kant. Op grond van de meerjaren ontwikkelingen is een stijgende lijn van het eigen vermogen van de Parcival te verwachten. Op korte termijn is de stichting in staat om lopende verplichtingen op te vangen. Het financiële beleid van de Parcival is gericht op beheersing van risico's en niet op oppotten. De reserve heeft een bufferfunctie. Er is geen sprake van buitensporig spaargedrag.

Wet Goed Onderwijs en Goed Bestuur

De minister, de Inspectie, ouders, partners, maar ook de verschillende partijen binnen de onderwijsinstelling – leraren, schoolleiding, toezichthouders – verwachten steeds meer van het bestuur. Er komt steeds meer nadruk te liggen op het afleggen van verantwoording over de uitvoering van taken en de uitoefening van bevoegdheden. In het verlengde hiervan is de Code Goed Bestuur vastgesteld in 2010.

Afgelopen jaren zijn er ook diverse ministeriële regelingen hier aan verweven verschenen. In juni 2012 is in de code Goed Bestuur opgenomen dat schoolbesturen de beschikbare middelen op een effectieve en verantwoorde wijzen moeten inzetten ten behoeve van kwalitatief goed onderwijs. Zo is de sector hard bezig met het verbeteren van de kwaliteit van financieel management.

Uitgangspunt is dat goed bestuur bijdraagt tot goed onderwijs voor ieder kind. Aspecten als reflectie, functiescheiding, verantwoording en actueel strategisch beleid met heldere doelen die gelden als leidraad voor de organisatie hebben continu aandacht.

De Parcival hanteert deze code in het Primair Onderwijs. Er zijn geen afwijkingen te melden m.b.t. tot deze Code.

Analyse financieel resultaat

Het resultaat is € 43.243 lager dan begroot. Dit heeft de volgende oorzaken.

	Afwijkend bedrag als effect op resultaat	
BATEN		
Rijksbijdrage OC & W	€ 59.921	De hogere inkomsten vanuit OC&W zijn het gevolg van indexaties die ter compensatie van gestegen salarislasten uit cao afspraken door het bestuur zijn ontvangen. Ook de inkomsten vanuit samenwerkingsverbanden zijn bijna € 29.000 hoger dan in de begroting was voorzien.
Overige overheidsbijdragen	€ 1.472	Dit betreffen diverse gemeentelijke subsidies en bijdragen zoals o.a. klokuren gymzaal en bredeschool subsidie. Geen grote afwijking t.o.v. de begroting.
Overige baten	-/- € 4.062	Dit betreft lagere baten ten behoeve van medegebruik. In de begroting is uitgegaan van € 7.000 aan medegebruik inkomsten. In 2016 is alleen ruim € 3.600 als bijdrage in de exploitatiekosten van BSO Madelief ontvangen.

LASTEN

Personele lasten	€ 70.750	De totale personele lasten zijn ruim € 70.000 hoger dan begroot hetgeen voornamelijk veroorzaakt wordt door hogere kosten voor diensten van derden en extra kosten in verband met scholing personeel. De diensten van derden betreffen met name de kosten voor inhuur van de interim directeur (tot en met mei) en overige externe inhuur. De extra kosten voor nascholing betreffen met name opleidingskosten voor schoolleiders en zij-instromers.
------------------	----------	--

Afschrijvingen	-€ 1.828	Nagenoeg gelijk aan begroting.
Huisvestingslasten	€ 18.592	Betreft met name hogere kosten voor klein onderhoud en schoonmaak. De kosten voor klein onderhoud betreffen naast de reguliere kleine vervangingen ook jaarlijkse contractwerkzaamheden. Deze laatste post is niet in de begroting opgenomen. De hogere schoonmaakkosten worden verklaard door extra schoonmaakwerkzaamheden in 2016.
Overige lasten	€ 13.611	Wordt voornamelijk veroorzaakt door hoger ICT verbruik. Het ICT verbruik betreft met name jaarlijkse licentiekosten en ICT abonnementen. Deze post is in de begroting te laag ingezet.
Financiële baten/lasten	€ 551	In 2016 zijn minder bankkosten gefactureerd. Verder zijn geen rente opbrengsten begroot in 2016.

2.12.2. Continuïteitsparagraaf

Op basis van de jaarcijfers 2016 en de vastgestelde begrotingen zijn onderstaande meerjaren cijfers voor de Parcival tot stand gekomen.

Bestuursnummer	61752				
Bestuur met overwegend (V)SO-scholen?	nee				
	2016	2017	2018	2019	2020
teldatum 1 oktober	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020
directie	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
onderwijzend personeel	12,84	12,84	12,84	12,84	12,84
overige medewerkers	3,39	3,39	3,39	3,39	3,39
FTE totaal	17,53	17,53	17,53	17,53	17,53
totaal aantal leerlingen	254	253	253	253	253

Het leerling aantal en formatie blijft naar verwachting constant. Mede op grond van deze aantallen is onderstaande meerjaren exploitatiebegroting vastgesteld.

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
3. Baten					
3.1 Rijksbijdragen	1.289.490	1.277.548	1.284.381	1.287.563	1.294.352
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	11.972	10.500	10.500	10.500	10.500
3.3 Coll-,cursus-,les- en examengeld.	-	-	-	-	-
3.4 Baten werk i.o.v. derden	-	-	-	-	-
3.5 Overige baten	62.938	72.000	72.000	72.000	72.000
totaal baten	1.364.400	1.360.048	1.366.881	1.370.063	1.376.852
4. Lasten					
4.1 Personeelslasten	1.138.715	1.102.900	1.093.900	1.093.900	1.093.900
4.2 Afschrijvingen	28.672	34.160	33.270	29.756	25.965
4.3 Huisvestingslasten	69.592	64.000	64.000	64.000	64.000
4.4 Overige lasten	125.961	113.800	112.300	112.300	112.300
totaal lasten	1.362.940	1.314.860	1.303.470	1.299.956	1.296.165
Saldo baten en lasten	1.460	45.188	63.410	70.107	80.688
5. Financiële baten en lasten					
financiële baten	394	-	-	-	-
financiële lasten	593	750	750	750	750
Saldo financiële baten en lasten	199-	750-	750-	750-	750-
Resultaat	1.261	44.438	62.660	69.357	79.938

De vastgestelde meerjarenbegroting is het uitgangspunt voor onderstaande meerjarenbalans.

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
1. Activa					
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	246.277	212.117	178.847	149.091	123.126
1.3 Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
<i>Vaste activa</i>	246.277	212.117	178.847	149.091	123.126
1.4 Voorraden	-	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	81.673	81.673	81.673	81.673	81.673
1.6 Effecten	-	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	44.921	118.077	213.768	309.501	415.404
<i>Viottende activa</i>	126.594	199.750	295.441	391.174	497.077
Totale Activa	372.871	411.867	474.288	540.265	620.203
<i>waarvan gebouwen en terreinen</i>	89.532	89.532	89.532	89.532	89.532
2. Passiva					
2.1 Eigen vermogen	179.941	224.379	287.039	356.396	436.334
2.2 Voorzieningen	15.524	10.082	9.843	6.463	6.463
2.3 Langlopende schulden	14.059	14.059	14.059	14.059	14.059
2.4 Kortlopende schulden	163.347	163.347	163.347	163.347	163.347
Totale Passiva	372.871	411.867	474.288	540.265	620.203
<i>waarvan privaat vermogen</i>	130.731	130.731	130.731	130.731	130.731

De meerjarencijfers van de Parcival laten een positieve ontwikkeling zien. Op basis van de meerjaren balans en exploitatiecijfers bedragen de meerjaren kengetallen:

Kengetallen					
<i>1. Financiële kengetallen</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
kapitalisatiefactor	11%	14%	19%	23%	29%
kapitalisatiefactor (incl. privaat vermogen)	21%	24%	28%	33%	39%
solvabiliteit 1	48%	54%	61%	66%	70%
solvabiliteit 2	52%	57%	63%	67%	71%
liquiditeit (current ratio)	0,8	1,2	1,8	2,4	3,0
rentabiliteit	0,1%	3,3%	4,6%	5,1%	5,8%

Leerlingen

Er is sprake van een stabiel leerlingaantal (1-10-2017: 250 II). De ontwikkeling van de kwaliteit van de school vindt erkenning in de regio. Helaas moeten we leerlingen afwijzen. Het bestuur staat nu voor de keuze of de groei in leerlingenaantal verder geaccommodeerd kan worden.

Personeel

Ontwikkeling in het personeelsbestand.

Het blijkt moeilijk om goed geschoold personeel voor de vrije scholen te vinden. Bij verdere groei van de Vrije School Parcival kan dit een probleem worden. Vanuit beide stichtingen wordt bij de opleiding en de schoolbegeleidingsdienst aangedrongen op het ontwikkelen van een kwalificerende nascholing die wordt erkend door de Vereniging van Vrije Scholen.

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

De directie legt onder meer verantwoording af aan het (toezichthoudend) bestuur, het rijk, ouders en personeel over het gevoerde beleid en of de inzet van personeel, huisvesting en geld effectief en efficiënt heeft plaats gevonden.

Binnen de stichting wordt intern gewerkt met een risicobeheersings- en controlesysteem. De financiële en personele administratie zijn uitbesteed aan het administratiekantoor ONS

Onderwijsbureau. Mutaties in de administratie worden verwerkt na codering en goedkeuring van directie en of door het Bestuur. Het administratiekantoor controleert op de juistheid van codering en autorisatie.

Gedurende het jaar wordt periodiek beoordeeld of de realisatie van baten en lasten synchroon loopt met de door het bestuur geaccordeerde begroting. De begroting wordt ingezet als sturingsinstrument voor de beheersing van activiteiten.

Naast de sturing op geld wordt er gerapporteerd over zaken als de formatie, leeftijdsopbouw en ziekteverzuim. Het Bestuur beoordeelt op deze momenten of de financiële realisatie binnen de kaders van het financiële meerjarenbeleidsplan past en of de uitvoering nog financiële ruimte biedt. Geldstromen worden gevolgd en in verband gebracht met toekomstige investeringen. Reserves en voorzieningen worden bewust gevormd en onderbouwd met meerjarenplannen.

Rapportage toezichthoudend orgaan

De stichting Geert Groote School en de stichting Vrije School Amstelveen hebben een gezamenlijk bestuur. Er is frequent overleg tussen directie en (toezichthoudend) Bestuur. Communicatie met betrokkenen over lopende ontwikkelingen, potentiële en eventuele beheersing van risico's vindt plaats bij het reguliere besluitvormingsproces. Hierbij kan gedacht aan de Meerjarenbegroting en formatieplanning.

In het jaarlijkse jaarverslag wordt uitgebreid aandacht besteed aan de activiteiten van bestuur en hun verantwoordelijkheid als toezichthoudend orgaan. Zie hiervoor hoofdstuk 1 van dit verslag.

Belangrijkste risico's / onzekerheden

Door het bestuur is een aantal risico's onderkend voor zowel de Parcival als de GGS. Deze staan voor beide scholen opgenomen onder de geconsolideerde toekomstparagraaf.

Toekomstige ontwikkelingen VS Amstelveen (bestuursnummer 61752)

Beoogde toekomstige ontwikkelingen zijn:

1. Het verder ontwikkelen en borgen van de kwaliteit van onderwijs en ondersteuning, zoals vastgelegd in het schoolplan en het schoolondersteuningsprofiel.
2. De samenwerking met de stichting Geert Groote School verder ontwikkelen in de vorm van een fusie.
3. In overleg met de gemeente Amstelveen en omliggende gemeenten onderzoeken of er ruimte is om te voldoen aan de grote vraag naar modern vrijeschool onderwijs in eerste instantie in de vorm van een dislocatie.
4. Versterken van de inbedding van de Instapklas in het werkgebied van het samenwerkingsverband Amstelronde, waar nodig samen met een andere partner.
5. De financieel-administratieve inrichten op basis van de afspraken die hierover in de afgelopen tijd zijn gemaakt.
6. De personeelsadministratie en het personeelsbeleid inrichten op basis van de afspraken die hierover in de afgelopen tijd zijn gemaakt.

3. De beide Geert Groote Scholen

Visie

De Stichting Geert Groote School is een organisatie die zich richt op het verzorgen van primair Vrije Schoolonderwijs van hoge kwaliteit in Amsterdam. De stichting heeft tot doel kinderen op te voeden tot vrije, onafhankelijke mensen. De inspiratie voor het onderwijs is de antroposofische menskunde. De basis voor het onderwijs vormen de menskundige en opvoedkundige uitgangspunten zoals deze door Rudolf Steiner, en na hem ook door anderen, zijn geformuleerd.

Missie

Gerelateerd aan de genoemde visie luidt de missie van de stichting:

Ons onderwijs is erop gericht bij het kind brede interesse te wekken en een harmonieuze ontwikkeling van denken, voelen en willen te bewerkstelligen, er is dus ruimte voor hoofd, hart en handen.

Bij de realisatie van deze missie zijn de volgende wetsartikelen leidraad die de algemene doelstellingen van de scholen onderschrijven:

Algemene onderwijsdoelen (WPO artikel 8)

- Het onderwijs wordt afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. Het wordt zodanig ingericht, dat de leerling een ononderbroken ontwikkelingsproces kan doorlopen;
- Het onderwijs richt zich in elk geval op de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling en op het ontwikkelen van de creativiteit, het verwerven van kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden;
- Het onderwijs gaat er mede vanuit dat de leerlingen opgroeien in een multiculturele samenleving.

De Stichting Geert Groote School is een zelfbewuste instelling die ernaar streeft zowel met ouders, leerlingen als medewerkers optimaal vrijeschoolonderwijs te realiseren.

3.1 Belangrijkste kenmerken van het gevoerde beleid

De stichting streeft naar een robuuste, financieel gezonde organisatie, met als doel om kwalitatief goed vrije school onderwijs te geven. Onderwijsinhoudelijk zijn daarbij drie belangrijke constatering te doen:

- Beide scholen beschikken eind 2015 over een basisarrangement van de onderwijsinspectie. De Geert Groote School 2 heeft in 2015 deelgenomen aan de pilot in het kader van de ontwikkeling van het toekomstige toetsingskader. Ook deze audit is heel goed verlopen;
- Het verscherpt financieel toezicht vanuit de onderwijsinspectie is in 2015 formeel opgeheven. Eind 2014 heeft de inspectie reeds aangekondigd, dat zij er vertrouwen in heeft dat de eerder geconstateerde verbeteringen van het financiële beleid een duurzaam karakter tonen.
- In 2015 heeft het tweejaarlijkse kwaliteitsonderzoek onder ouders, personeel en leerlingen van de beide scholen plaatsgevonden en zijn nieuwe meerjarige schoolplannen van beide scholen opgesteld. Tegelijkertijd is het het schooljaar waarin de basiszorg, zoals geformuleerd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen gerealiseerd moet zijn.

Het uiteindelijke doel is dat:

- het kind aan het eind van de basisschool minimaal voldoet aan de kerndoelen van het basisonderwijs;

- het kind gedurende de schoolperiode gestimuleerd wordt zijn/haar kwaliteiten verder te ontwikkelen;
- de leerstof een middel is om tot ontwikkeling van de individuele leerling te komen. Om die ontwikkeling mogelijk te maken, zowel van het intellectuele als van het kunstzinnige, het praktische en het motorische, is aansluiting bij de actuele ontwikkeling van het kind, de klas en de huidige samenleving nodig.

3.2 Ontwikkelingen in 2016

3.2.1 Geert Groote School 1

- **Pedagogiek-didactiek.**

Op het gebied van hoogbegaafdheid is bijna elke klassenleerkracht in de onderbouw dubbel geroosterd waarbij de klassenleerkracht ruimte had om met de hoogbegaafde/ meer begaafde leerlingen te werken aan andere leerdoelen. Het team heeft zich verdiept in de achtergronden van een hoogbegaafde leerling en gekeken hoe het onderwijsaanbod hierop afgestemd kon worden.

Daarnaast heeft het team gezocht naar een registratiesysteem waarbij doel en praktische haalbaarheid werden getoetst. Daar zijn gezamenlijke afspraken uitgekomen voor het bijhouden van logboeken en planningsdocumenten.

- **Communicatie**

Met de “dialoggroep” [een groep ouders en leraren] zijn 4 avonden over mediawijsheid vormgegeven en is er dialoog gevoerd over dit onderwerp. De eerste drie avonden waren lezingen van experts op dit gebied vanuit verschillende invalshoeken. De laatste avond was een dialoogbijeenkomst met ouders en leerkrachten om over dit onderwerp met elkaar van gedachte te wisselen.

- **Onderwijsvernieuwing.**

Binnen de onderbouw is onderzocht op welke wijze leerkrachten kinderen meer kunnen laten bewegen. In de tweede helft van het schooljaar is gestart met een pilot ‘De bewegende klas’. De inrichting van het klaslokaal is vervangen door banken en kussens waardoor er meer en gemakkelijk van werkvorm veranderd kan worden. De pilot is geëvalueerd op cognitieve, sociaal-emotionele en praktische aspecten en hebben besloten om daar het volgende schooljaar mee door te gaan.

- **Antroposofie.**

De kind- en klassenbesprekingen hebben een vaste vorm gekregen binnen de vergaderingen. Elke 6 weken is met een externe spreker menskunde bestudeerd.

3.2.1.2 Besteding van de middelen passend onderwijs

Activiteiten rondom basiszorg

- De GGS 1 heeft het afgelopen jaar geïnvesteerd in de verbetering van haar basiszorg. Het geven van een gedifferentieerd lesaanbod op 3 niveaus, het verbeteren van de leerrijke omgeving en de verbetering van de instructie waren onderwerp van de studiedagen. Een externe coach heeft leerkrachten begeleid op dit gebied.

Ook is er in 2016 geïnvesteerd in extra lesmateriaal om deze basiszorg te organiseren.

Activiteiten rondom extra zorg

- In 2016 is gestart met de "Oefenklas". De Oefenklas is een tijdelijke interventie met als doel terugplaatsing naar de gewone klas. De Oefenklas is bedoeld voor leerlingen van klas 3 t/m 6 met extra ondersteuningsbehoeften waarbij sprake is van gestapelde problematiek of een geïsoleerd werkhoudings- of gedragsprobleem.
- De leerlingen hebben een aangepast lesprogramma gevolgd. Op 3 ochtenden gingen zij naar de Oefenklas om daar in een klein verband, onder leiding van een extra zorgleerkracht, te werken. De evaluatie van de Oefenklas heeft er toe bijgebracht om deze extra ondersteuning op deze wijze te blijven continueren in het komende schooljaar.
- Solidariteitsfonds
De beide Geert Groote Scholen nemen deel aan het solidariteitsfonds van de BOVO scholen. Eén van de leden kan aanspraak maken op dat fonds als zij / hij meer dan vijf leerlingen in haar / zijn school heeft die onevenredig veel ondersteuning nodig hebben.

3.2.2 Geert Groote School 2

- **Taalbeleid** De invoering van de methodiek 'Zo leren kinderen lezen en schrijven' van Jose Schraven is verankerd.

Alle nieuwe docenten zijn opgeleid volgens deze methodiek. In de bouwvergaderingen is er gewerkt aan eenduidig beleid t.a.v jaarplanning van de methode, gebruik van materiaal, gebruik lettertype en oefenmateriaal. Dit is vastgelegd en tot beleid gemaakt.

Rekenbeleid

Er is dit jaar gewerkt aan de voorbereidingen om tot een nieuwe rekenmethode te komen.

De pilot van Snap it (methode overstijgend rekenonderwijs op ipad) is begin juli afgerond. Na de evaluatie van de pilot zullen we tot de keuze van een nieuwe rekenmethode komen waarbij de periode lessen leidend kunnen zijn en de oefeningen volgend. Daarnaast moet het de mogelijkheid bieden om op drie niveaus de differentiëren en eigen leerlijnen vorm te geven.

- **Communicatie**

Het format van de weekbrief is herzien, overzichtelijker en informatiever gemaakt. Tevens staat er meer beeldmateriaal in met als doel ouders een goed beeld te geven van de onderwijs praktijk.

Door het uitvallen van de directeur in opleiding die deze taak onder haar hoede had is er gekozen voor een herziene versie van de weekbrief i.p.v. Een geheel nieuwe opzet.

- **Onderwijs aan (H)B leerlingen**

Er is een ouder cursus over (H)B onderwijs verzorgd op school door dezelfde trainer die het team het jaar ervoor heeft getraind. Compacten en verrijken wordt nu in alle klassen structureel vormgegeven tijdens de oefeningen. Er is een aanzet gemaakt met verdiepen en verbreden van de werkvormen in de periode tijd. Er zijn gezamenlijke studiedagen gepland voor dit thema voor alle Amsterdamse / Amstelveense Vrije scholen in het volgend schooljaar.

Jaarfeesten

Het afgelopen jaar hebben we ons verdiept in de achtergronden van de jaarfeesten met het hele team om zo in het volgend schooljaar bij de voorbereiding van de jaarfeesten vanuit de inhoud keuzes maken t.a.v de vorm.

Besteding middelen passend onderwijs

- Basiszorg De basiszorg is op orde conform de voorwaarden die daaraan worden gesteld vanuit het samenwerkingsverband. Scholing en coaching op het gebied van differentiatie en individualisering vinden plaats om deze basiszorg op niveau te houden.
- Extra zorg De extra zorg heeft vorm gekregen in de leerwerkplaats. Deze voorziening is in de GGS 2 volledig ingericht en functioneert naar tevredenheid. De leerwerkplaats op de GGS 2 staat model voor vergelijkbare ontwikkelingen op de GGS 1 en de Vrije School Parcival.

Dependance Kairos

- **Taalbeleid** De invoering van de methodiek 'Zo leren kinderen lezen en schrijven' van Jose Schraven is verankerd.

Alle nieuwe docenten zijn opgeleid volgens deze methodiek.

Er is m.i.v. Januari 2017 een taalcoördinator benoemd in de LB functie en in functie getreden.

Het dyslexie protocol is vastgesteld en goedgekeurd. Tevens wordt deze op 8 juni aan de ouders gepresenteerd als onderdeel van een ouderavond over de zorgstructuur op Vrijeschool Kairos.

- **Communicatie**

T.a.v. de communicatie zijn er wederom stevige stappen gezet. Wekelijks verschijnt er een weekbrief met praktische informatie en eenmaal maandelijks een zeer inhoudelijk maandbericht met daarin van alle klassen een bericht over de achtergronden vanuit waar we werken. De website is geheel actueel en dusdanig vormgegeven dat deze nu ook op de mobiele telefoon goed zichtbaar is.

Leerling volgsysteem

We hebben dit schooljaar gewerkt aan een volledig eenduidig leerling volgsysteem. Alle formats zijn bijgesteld en vastgelegd. De leerstof map, klassen map en leerling map zijn in alle klassen op een eenduidig en herkenbare wijze vormgegeven. Alle periode lessen en alle oefeningen worden systematisch en cyclisch gepland, uitgevoerd en geëvalueerd.

- **Onderwijs aan (H)B leerlingen**

Het team heeft een tweetal scholingen gevolgd van de Vrijeschool Begeleidingsdienst om kennis op te bouwen over het onderwijs aan HB leerlingen. Compacten en verrijken wordt nu in alle klassen vormgegeven tijdens de oefeningen. Er is een aanzet gemaakt met verdiepen en verbreden van de werkvormen in de periode tijd. Er zijn gezamenlijke studiedagen gepland voor dit thema voor alle Amsterdamse / Amstelveense Vrije scholen in het volgend schooljaar.

Besteding middelen passend onderwijs

- Basiszorg De basiszorg is op orde conform de voorwaarden die daaraan worden gesteld vanuit het samenwerkingsverband. Scholing en coaching op het gebied van differentiatie en individualisering vinden plaats om deze basiszorg op niveau te houden.

3.2 Veilige leeromgeving: fysiek en sociaal

De stichting streeft naar een veilige leeromgeving voor de kinderen. Dat is een basisbehoefte en noodzakelijkheid om leren leuk te vinden en succesvol te zijn. Belangrijk is dat alle leerlingen en ouders zich op hun gemak voelen, dat je kunt en mag zijn wie je bent, ongeacht geloof of overtuiging. De scholen en de medewerkers zijn er sterk van doordrongen dat een kind dat zich geaccepteerd voelt, zich optimaal kan ontwikkelen.

Leerlingen leren van elkaar. Tijdens de schoolfeesten laten leerlingen meerdere malen per jaar aan elkaar en aan de ouders zaken uit het schoolleven zien. Veel jaarfeesten viert de hele schoolbevolking samen. Dit verbindt en schept een gezamenlijke band. De leerlingen ervaren op zo een tijdstip dat zij deel uitmaken van een geheel.

Beleid hieromtrent is vastgelegd in het protocol 'sociale veiligheid'.

3.3 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De beide Geert Groote Scholen hebben besloten om niet aan het stedelijk toelatingsbeleid deel te nemen, maar zich te voegen bij het toelatingsbeleid van een aantal kleine schoolbesturen in Amsterdam-Zuid en –Centrum.

De belangstelling voor de beide Geert Groote Scholen is sterk gestegen. Dit heeft geleid tot uitbreiding op het Hygiëaplein door de huur van lokalen in het gerenoveerde schoolgebouw op Hygiëaplein 7. De planning is om de tweede stroom in 2017 te verhuizen naar Amsterdam West.

Het bestuur van het openbaar onderwijs in Amsterdam Noord (SOON) en ons bestuur hebben in het najaar van 2015 verkennende gesprekken gevoerd over de ontvlechting van de vrijestroom Kairos uit de organisatie van SOON en deze onder te brengen bij de stichting Geert Groote School. Deze gesprekken worden voortgezet in 2016.

3.4 Onderwijsprestaties en Uitstroomgegevens

Type School	2014 - 2015	2015 -2016
VWO	33,3 % (GGS 2) + 76 % (GGS 1)	42% (GGS2) + 54,6% (GGS1)
VWO/Havo	7,4 % (GGS 2) + 7 % (GGS 1)	16% (GGS2) + 18 % (GGS1)
Havo	22,2 % (GGS 2) + 7 % (GGS 1)	26% (GGS2) + 21,6% (GGS1)
VMBO-t/Havo		3% (GGS2) + 3,6 % (GGS1)
VMBO-t	22,2 % (GGS 2) + 10 % (GGS 1)	6,5% (GGS2) + 7,2% (GGS1)
VMBO-LWOO	11,1 % (GGS 2)	3% (GGS2)
SVO		3,7 % (GGS 2)
Doubleren		3 % (GGS2)

3.5 Personeelsbeleid

De gesprekkencyclus wordt uitgevoerd conform de afspraken die daarover zijn vastgelegd. In 2016 zijn de stappen die nodig waren in het kader van de invoering van de nieuwe cao uitgevoerd.

In het schooljaar 2015 – 2016 is een begin gemaakt met een gezamenlijk handboek P&O voor de beide stichtingen. In 2016 zijn de functieomschrijvingen van de administratieve medewerkers afgerond.

Klachten

De Geert Groote Scholen doen hun uiterste best om het de leerlingen en daarmee de ouders naar de zin te maken. Dit neemt niet weg dat er klachten kunnen zijn die de school, de directie of de medewerkers betreffen. In de meeste gevallen kunnen klachten goed afgehandeld worden in een onderling overleg tussen ouders, leerlingen, medewerkers en / of directie. Komt men er op school niet uit dan kan men beroep doen op de bovenschoolse directeur van de stichting. Inmiddels is de klachtenregeling geactualiseerd, vastgesteld en gepubliceerd op de website van de school.

3.6 Huisvesting

- In 2016 zijn op beide scholen de geplande onderhoudsactiviteiten uitgevoerd.
- Bij de Geert Groote School 1 is meer ruimte gerealiseerd voor de uitbreiding in een schoolgebouw aan de overkant van de huidige vestiging, Hygiëaplein 7.
- De Geert Groote School 2 is met een aantal ouders een langlopend project gestart voor de verduurzaming van het gebouw met als doel *selfsupporting* zijn op het gebied van energie.

3.7 Beleid t.a.v. verbonden partijen

In 2016 zijn op dit punt geen wijzigingen te melden.

3.8 Horizontale verantwoording

De stichting hecht in de voorbereiding en uitvoering van beleidsvoornemens aan een goede relatie met de medezeggenschapsraad, als vertegenwoordigers van ouders en medewerkers. Communicatie is daarbij een belangrijk sleutelwoord. Alle partijen, inclusief het bestuur en het management, zetten zich in om hierbij verantwoordelijkheid te dragen.

De scholen zetten de vensters naar buiten nadrukkelijk open door ontwikkelingen en activiteiten te melden via de publieke media.

Op GGS1 is de medezeggenschapsraad tevreden over de samenwerking met de directeur. Op GGS2 was er enige onvrede doordat de directeur haar aandacht moest verdelen over GGS2 en Kairos in Noord. Nadat er extra ondersteunende managementinzet is gedaan op GGS 2, was de medezeggenschapsraad tevreden.

3.9 Analyse van de financiële situatie

Algemeen

Het financieel jaarverslag is gebaseerd op de geldende OCW-voorschriften. De jaarverslaggeving voor de sector Primair Onderwijs bestaat uit de geconsolideerde balans en de exploitatierekening. In dit hoofdstuk wordt een nadere analyse gegeven van de ontwikkeling van het exploitatieresultaat ad € 128.887 negatief over 2016, vergeleken met de begroting 2016 en de jaarrekening 2015. Daarnaast wordt de financiële positie beoordeeld aan de hand van de kengetallen op bestuursniveau met als

referentie landelijke benchmark cijfers en normeringen. Verder wordt de meerjaren continuïteit behandeld.

Het balanstotaal van de GGS bedraagt ultimo 2016 € 811.300, ten opzichte van een balanstotaal in 2015 van € 881.625. Dit is een afname van 8%.

Kengetallen

Onderstaand een overzicht en korte analyse van de financiële kengetallen op balansdatum voor de GGS. Aangezien financiën op balansdatum een momentopname is en sturing plaats dient te vinden over jaren heen, is de trend ontwikkeling van de verhoudingscijfers inzichtelijk gemaakt. Dit in relatie tot de streefwaarden die DUO adviseert. Per kengetal zijn ook de landelijke benchmark cijfers 2015 aangegeven.

De financiële kengetallen en streefwaarden (in samenvatting) staan hieronder weergegeven:

		2016	2015	2015 Landelijk PO2	Streefwaarde Commissie DON / OC&W
Kapitalisatie Factor	(Balanstotaal – geb. & terr.) / totale baten	20 %	24 %	59 %	< 60 %
Solvabiliteit 1	Eigen vermogen / totale vermogen	20 %	33 %	64 %	> 20 %
Solvabiliteit 2	(Eigen vermogen +voorzien.) / totale vermogen	51 %	63 %	78 %	> 20 %
Liquiditeit (current ratio)	Vlottende activa / kortlopende schulden	1,2	1,8	4,2	1.5 > L > 0.5
Rentabiliteit	Exploitatieresultaat / totale baten	-/- 3,7 %	0,8 %	1,4 %	5 % > R > 0 %

geb. & terr. = boekwaarde van gebouwen en terreinen

In de Staatscourant van 24 november 2011 is gepubliceerd dat de Minister van OC&W de beleidsregel financieel toezicht po en vo heeft vastgesteld. Het financiële toezicht is gericht op financiële risico's en betreft de aspecten: financiële continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid. De risicogerichte opzet van het toezicht houdt in dat de inspectie alleen contact legt met of een onderzoek instelt bij besturen wanneer zij financiële risico's constateert. Hierbij fungeert het rapport van commissie "Don" over het financiële beleid bij onderwijsinstellingen als kapstok. Hierin hanteert de commissie twee belangrijke uitgangspunten: vermogensbeheer en budget beheer. Bij vermogensbeheer staat de vraag centraal: wat is de kapitaalsbehoefte van de instelling? Om dit te kunnen berekenen stelt de commissie het begrip kapitalisatiefactor centraal.

Kengetallen Vermogensbeheer

Kapitalisatiefactor

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap hanteert de kapitalisatiefactor als kengetal om te signaleren of onderwijsinstellingen hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken. De Inspectie kan de mogelijkheid van excessief spaargedrag nader onderzoeken, indien instellingen de signaleringsgrenzen overschrijden.

De kapitalisatiefactor wordt gedefinieerd als:

Totaal Kapitaal (minus boekwaarde gebouwen en terreinen) / gedeeld door de Totale Baten.

Als benadering wordt een bovengrens aan de kapitalisatiefactor toegekend van:

35 % voor grote instellingen met meer dan € 8 mln. jaarlijkse baten,
60 % voor kleine instellingen met minder dan € 5 mln. jaarlijkse baten.

Normatieve Kapitalisatiefactor, besturen	> € 8 mln. baten
Financieringsfunctie	31.5 %
Transactieliquideit	13.8 %
Bufferliquideit	10.0 %
	55.3 %
Afgeronde signaleringsgrens	60.0 %

Bron: Staatscourant 24 november 2011 vastgesteld door Ministerie van OC&W.

Concreet voor de GGS betekent dat bij jaarlijkse baten van € 3.5 mln. de bovengrens van 60% van kracht is, wat betekent normatief € 2.1 mln. aan kapitaal (excl. geb. & terrein).

Investeringsbeleid / financieringsfunctie:

Er wordt door de GGS met meerjaren investeringsplannen voor ICT en Inventaris gewerkt. Als activeringsgrens geldt een drempelbedrag van € 500. Om goed kwalitatief onderwijs te kunnen blijven geven is het belang van investeringsruimte onderkend. In het verslagjaar is er geïnvesteerd voor een bedrag van € 108.569. Over de activa is in 2016 € 66.056 afgeschreven (2015 € 57.757).

Het normatief advies van het Ministerie aan kapitaal voor financieringsfunctie 31.5% van € 3.5 mln.= **€ 1.1 mln.**

Bufferliquideit:

Een financiële buffer is benodigd om niet beheersbare risico's op te vangen.

Afhankelijk van de grootte van de onderwijsinstelling wordt door de commissie een percentage van de totale baten geadviseerd als buffer. Risicomarges worden voor een beoordeling als volgt gekwantificeerd:

10% voor instellingen met < € 5 mln. jaarlijkse baten.

Concreet betekent dat voor de GGS een normatief financieel benodigde buffer voor risico-opvang van 10% van de totale baten van € 3.5 mln. is **€ 0.35 mln.**

Transactieliquideit:

Normatief 13.8% van de totale baten van € 3.5 mln. is **€ 0.48 mln.**

De Inspectie van het Onderwijs houdt dus financieel toezicht op de resultaten. De bovengrens voor **kapitalisatiefactor** is door commissie "Don" bepaald op 60%.

Het totale eigen vermogen bedraagt einde 2016 € 0.16 mln. Op grond van bovenstaande normatieve buffers (€ 2.1 mln) totaal is de vermogenspositie van de GGS op dit moment krap. Op grond van de meerjaren verwachtingen zoals verwoord in de continuiteitsparagraaf is een opwaartse lijn van de vermogenspositie te verwachten.

Het tweede kengetal dat het ministerie van OC&W hanteert om een beeld te krijgen bij het vermogensbeheer van onderwijsinstellingen is de solvabiliteit.

Bij de **solvabiliteit** gaat het erom in hoeverre een bevoegd gezag op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen eigen vermogen en het totaal van de passiva. Absolute normen voor solvabiliteit zijn moeilijk te geven. Om een gezonde financiële positie te blijven garanderen wordt doorgaans voor het primair onderwijs een ondergrens van 20% aanbevolen (commissie Don). Solvabiliteit 1 scoort precies op de ondergrens, terwijl solvabiliteit 2 ruim boven de gestelde ondergrens realiseert. De meerjarenverwachting is een substantiële stijging van de solvabiliteitskengetallen. Gezien de resultaten is monitoring van de meerjaren verwachtingen aanbevolen.

Beoordeling van het budgetbeheer.

Bij **liquiditeit** gaat het erom of het bevoegde gezag in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen vlottende activa en de kortlopende schulden. Voor een goede liquiditeit moet dit getal minimaal boven de 1 liggen. Commissie “Don” hanteert bij het budgetbeheer als bandbreedte voor een gezonde liquiditeit een bovengrens van 1,5 en een ondergrens van 0,5. Geconcludeerd kan worden dat de GGS met een score van 1,2 zeker in staat is om op korte termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het resultaat is binnen de normering van de commissie “Don”.

Het kasstroom overzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende 2016 en 2015 beschikbaar zijn gekomen en in het gebruik daarvan.

Over 2015 was er sprake van een afname van liquide middelen van € 5.571. In 2016 is er sprake van een afname van de liquide middelen van € 125.195.

Belangrijkste reden van de afname in liquide middelen betreffen de investeringen in 2016. Dit wordt in paragraaf B4 van de jaarrekening inzichtelijk gemaakt.

Als indicator is de **rentabiliteit** een waardevol trendgegeven. Het saldo gewone bedrijfsvoering wordt uitgedrukt in een percentage van de totale baten. Te grote positieve verschillen roepen vragen op betreffende het bestedingspatroon. Negatieve verschillen duiden op een te ruim financieel management, met mogelijke consequenties in de komende jaren. In principe heeft de stichting geen winstoogmerk. De PO raad adviseert, dat de gemiddelde rentabiliteit berekent over de afgelopen jaren, dient uit te komen tussen 1% en 5%. De situatie wordt pas precair als de rentabiliteit scores structureel negatief zijn.

De realisatie van de rentabiliteit bedraagt in 2016 +/- 3,7% (2015 0,8%). Budgettair over 2016 bestond de verwachting dat de rentabiliteit score 0,8% zou zijn. De afwijkingen worden later behandeld. Het gemiddelde van de GGS over de laatste jaren bedraagt 3,2%. Het gemiddelde over de laatste jaren is daarmee binnen de normering van het Ministerie.

Samenvatting kengetallen

De ratio's geven per 31 december 2016 een overwegend positief beeld weer.

De ratio's scoren binnen of beter dan de norm. Wel is de vermogenspositie van de GGS ten opzichte van de normering aan de lage kant. Op grond van de meerjaren ontwikkelingen is een stijgende lijn van het eigen vermogen van de GGS te verwachten. Op korte termijn is de stichting in staat om lopende verplichtingen op te vangen. Het financiële beleid van de GGS is gericht op beheersing van risico's en niet op oppotten. De reserve heeft een bufferfunctie. Er is geen sprake van buitensporig spaargedrag.

Wet Goed Onderwijs en Goed Bestuur

De minister, de Inspectie, ouders, partners, maar ook de verschillende partijen binnen de onderwijsinstelling – leraren, schoolleiding, toezichthouders – verwachten steeds meer van het bestuur. Er komt steeds meer nadruk te liggen op het afleggen van verantwoording over de uitvoering van taken en de uitoefening van bevoegdheden. In het verlengde hiervan is de Code Goed Bestuur vastgesteld in 2010.

Afgelopen jaren zijn er ook diverse ministeriële regelingen hier aan verweven verschenen. In juni 2012 is in de code Goed Bestuur opgenomen dat schoolbesturen de beschikbare middelen op een effectieve en verantwoorde wijzen moeten inzetten ten behoeve van kwalitatief goed onderwijs. Zo is de sector hard bezig met het verbeteren van de kwaliteit van financieel management.

Uitgangspunt is dat goed bestuur bijdraagt tot goed onderwijs voor ieder kind. Aspecten als reflectie, functiescheiding, verantwoording en actueel strategisch beleid met heldere doelen die gelden als leidraad voor de organisatie hebben continu aandacht.

De GGS hanteert deze code in het Primair Onderwijs. Er zijn geen afwijkingen te melden m.b.t. tot deze Code.

Analyse financieel resultaat

Het resultaat is € 126.930 lager dan begroot.

Met ingang van 1-8-2016 is Vrije school Kairos officieel als dependance van de GGS2 aangemerkt. In de vastgestelde begroting is deze overdracht van Kairos in de GGS vanwege onduidelijkheid op dit gebied ten tijde van de opstelling van de begroting niet volledig meegenomen. Dit verklaart grotendeels de grote afwijkingen ten opzichte van de begroting. Per onderdeel worden hieronder specifieke zaken verder verklaard:

	Afwijkend bedrag als effect op resultaat	
BATEN		
Rijksbijdrage OC & W	€ 128.902	Kairos is met de overdracht per 1-8-2016 aangemerkt als dependance van GGS2. Het besluit om Kairos aan te merken als dependance heeft wel effect op de bekostiging vanuit het Ministerie. Zo ontvangen dependances minder specifieke overdrachtsbekostigingen dan een apart brinnummer of officiële nevenvestiging. Voor de extra leerlingen van Kairos wordt pas vanaf schooljaar 2017-2018 reguliere bekostiging ontvangen, er vindt een jaar lang (gedeeltelijke) voorfinanciering plaats. Wel is er in 2016 ruim € 90.000 extra reguliere bekostiging ontvangen vanwege het toenemend aantal leerlingen. Ten slotte is er ruim € 37.000 extra middelen vanuit het samenwerkingsverband ontvangen.
Overige overheidsbijdragen	€ 58.771	Deze post betreft met name de gemeentelijke subsidies voor onderwijsbeleid en schoolbegeleiding. Op grond van het stijgend aantal leerlingen zijn voor deze posten ook hogere subsidiebedragen ontvangen. Verder is in 2016 € 25.000 huisvestingssubsidie ontvangen en bedragen de klokurenvergoedingen voor de gymzaal ruim € 2.000 hoger dan begroot.
Overige baten	€ 101.568	Wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere ouderbijdragen (€ 57.000 hoger dan begroot vanwege stijgende leerlingaantallen), de vergoedingen voor detachering van personeel aan Openbaar Onderwijs Noord ad € 25.000 en het medegebruik van lokalen/ verhuur van gymzaal (€ 19.000 hoger dan begroot).

LASTEN

Personele lasten (totaal) waarvan	€ 241.282	
Lonen en salarissen	€ 129.367	Betreft naast het extra personeel van Kairos dat per 1-8-2016 in dienst van GGS is gekomen ook toename van de reguliere formatie vooruitlopend op de groei van het aantal leerlingen bij beide scholen. In totaal stijgt de totale formatie naar bijna 49 FTE eind 2016.
Mutaties pers voorzieningen	€ 11.293	In de begroting 2016 niet opgenomen. Betreft met name de dotatie aan de voorziening jubilea en de vrijval van de voorziening bindingstoelage
Personeel niet in loondienst	€ 24.330	Wordt voornamelijk veroorzaakt door extra diensten van derden, met name ten behoeve van de begeleiding voor overdracht van Kairos en de inhuur van administratieve ondersteuning.
Overige personeelslasten	€ 76.292	Wordt voornamelijk veroorzaakt door extra niet gebudgetteerde opleidingskosten en herrubricering van diverse personele kosten van lonen en salarissen naar overige personeelslasten. Dit betreffen o.a. de posten reiskosten, fiscale uitruil en kantinekosten.
Afschrijvingen	-/- € 3.133	In 2016 zijn er minder investeringen geweest dan in de begroting was voorzien.
Huisvestingslasten	€ 70.990	De overschrijding betreft met name de extra huurkosten voor de dependance Kairos, extra kosten voor onderhoud en onderhoudsbeheer bij de scholen en de extra kosten kwartiermaker tbv de uitbreiding.
Overige lasten	€ 106.566	Zit over de hele linie boven de begroting. Betreft met name extra kosten leermiddelen en ICT verbruik als gevolg van groei leerlingen (€ 74.000 hoger dan begroot), hogere kosten voor abonnementen/contributies (€ 8.000 hoger) en hogere kosten repro (€ 8.000 hoger).
Financiële baten/lasten	-/-€ 466	Lagere rentebaten dan begroot.

3.10. Continuïteitsparagraaf

Op basis van de jaarcijfers 2016 en de vastgestelde begrotingen zijn onderstaande meerjaren cijfers voor de GGS tot stand gekomen.

Bestuursnummer	94433				
Bestuur met overwegend (V)SO-scholen?	nee				
	2016	2017	2018	2019	2020
teldatum 1 oktober	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020
directie	2,60	2,60	2,60	2,60	2,60
onderwijzend personeel	40,80	40,89	42,42	44,06	45,06
overige medewerkers	5,20	5,20	5,20	5,20	5,20
FTE totaal	48,60	48,69	50,22	51,86	52,86
totaal aantal leerlingen	777	853	908	908	908

De verwachting is een stijgend aantal leerlingen en daarmee ook een stijgende formatie. Mede op grond van deze aantallen is onderstaande meerjaren exploitatiebegroting vastgesteld.

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
3. Baten					
3.1 Rijksbijdragen	3.056.412	3.791.680	4.102.462	4.352.948	4.392.390
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	137.364	97.876	33.500	33.500	33.500
3.3 Coll-,cursus-,les-en examengeld.	-	-	-	-	-
3.4 Baten werk i.o.v. derden	-	-	-	-	-
3.5 Overige baten	294.168	248.500	253.500	264.000	264.000
totaal baten	3.487.944	4.138.056	4.389.462	4.650.448	4.689.890
4. Lasten					
4.1 Personeelslasten	2.870.262	3.272.766	3.393.083	3.507.183	3.568.683
4.2 Afschrijvingen	66.056	80.186	67.690	62.740	56.500
4.3 Huisvestingslasten	358.107	372.568	394.384	407.884	426.884
4.4 Overige lasten	322.115	331.995	365.390	394.935	417.381
totaal lasten	3.616.540	4.057.515	4.220.547	4.372.742	4.469.448
Saldo baten en lasten	128.596-	80.541	168.915	277.706	220.443
5. Financiële baten en lasten					
financiële baten	308	-	-	-	-
financiële lasten	599	750	750	750	750
Saldo financiële baten en lasten	291-	750-	750-	750-	750-
Resultaat	128.887-	79.791	168.165	276.956	219.693

De vastgestelde meerjarenbegroting is het uitgangspunt voor onderstaande meerjarenbalans.

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
1. Activa					
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	341.380	261.194	193.504	130.764	74.264
1.3 Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
<i>Vaste activa</i>	341.380	261.194	193.504	130.764	74.264
1.4 Voorraden	-	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	281.319	281.319	281.319	281.319	281.319
1.6 Effecten	-	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	188.601	302.169	542.440	877.952	1.148.775
<i>Flottende activa</i>	469.920	583.488	823.759	1.159.271	1.430.094
Totale Activa	811.300	844.682	1.017.263	1.290.035	1.504.358
<i>waarvan gebouwen en terreinen</i>	123.662	123.662	123.662	123.662	123.662
2. Passiva					
2.1 Eigen vermogen	160.273	240.064	408.229	685.185	904.878
2.2 Voorzieningen	255.050	208.641	213.057	208.873	203.503
2.3 Langlopende schulden	-	-	-	-	-
2.4 Kortlopende schulden	395.977	395.977	395.977	395.977	395.977
Totale Passiva	811.300	844.682	1.017.263	1.290.035	1.504.358
<i>waarvan privaat vermogen</i>	70.332	70.332	70.332	70.332	70.332

De meerjarencijfers laten een positieve ontwikkeling zien. Op basis van de meerjaren balans en exploitatiecijfers bedragen de meerjaren kengetallen:

Kengetallen					
1. Financiële kengetallen	2016	2017	2018	2019	2020
kapitalisatiefactor	18%	16%	19%	24%	28%
kapitalisatiefactor (incl. privaat vermogen)	20%	17%	20%	25%	29%
solvabiliteit 1	20%	28%	40%	53%	60%
solvabiliteit 2	51%	53%	61%	69%	74%
liquiditeit (current ratio)	1,2	1,5	2,1	2,9	3,6
rentabiliteit	-3,7%	1,9%	3,8%	6,0%	4,7%

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

De directie legt onder meer verantwoording af aan het (toezichthoudend) bestuur, het rijk, ouders en personeel over het gevoerde beleid en of de inzet van personeel, huisvesting en geld effectief en efficiënt heeft plaats gevonden.

Binnen de stichting wordt intern gewerkt met een risicobeheersings- en controlesysteem. De financiële en personele administratie zijn uitbesteed aan het administratiekantoor ONS Onderwijsbureau. Mutaties in de administratie worden verwerkt na codering en goedkeuring van directie en of door het Bestuur. Het administratiekantoor controleert op de juistheid van codering en autorisatie.

Gedurende het jaar wordt periodiek beoordeeld of de realisatie van baten en lasten synchroon loopt met de door het bestuur geaccordeerde begroting. De begroting wordt ingezet als sturingsinstrument voor de beheersing van activiteiten.

Naast de sturing op geld wordt er gerapporteerd over zaken als de formatie, leeftijdsopbouw en ziekteverzuim. Het Bestuur beoordeelt op deze momenten of de financiële realisatie binnen de kaders van het financiële meerjarenbeleidsplan past en of de uitvoering nog financiële ruimte biedt.

Geldstromen worden gevolgd en in verband gebracht met toekomstige investeringen. Reserves en voorzieningen worden bewust gevormd en onderbouwd met meerjarenplannen.

Rapportage toezichthoudend orgaan

De stichting Geert Groote School en de stichting Vrije School Amstelveen hebben een gezamenlijk bestuur. Er is frequent overleg tussen directie en (toezichthoudend) Bestuur. Communicatie met betrokkenen over lopende ontwikkelingen, potentiële en eventuele beheersing van risico's vindt plaats bij het reguliere besluitvormingsproces. Hierbij kan gedacht aan de Meerjarenbegroting en formatieplanning.

In het jaarlijkse jaarverslag wordt uitgebreid aandacht besteed aan de activiteiten van bestuur en hun verantwoordelijkheid als toezichthoudend orgaan. Zie hiervoor hoofdstuk 1 van dit verslag.

Belangrijkste risico's / onzekerheden

Door het bestuur is een aantal risico's onderkend voor zowel de Parcival als de GGS. Deze staan voor beide scholen opgenomen onder de geconsolideerde toekomstparagraaf.

Toekomstige ontwikkelingen GGS (bestuursnummer 94433)

Beoogde toekomstige ontwikkelingen zijn:

- Het verder ontwikkelen en borgen van de kwaliteit van onderwijs en ondersteuning, zoals vastgelegd in het schoolplan en het schoolondersteuningsprofiel.
- De samenwerking met de stichting Vrije School Amstelveen verder ontwikkelen in de vorm van een fusie.
- Voortzetten van de uitstekende samenwerking met de gemeente Amsterdam.
- Verduurzaming van de samenwerking met de éénpitters in Amsterdam Zuid en Centrum.
- In overleg met het gemeentebestuur van Amsterdam elders in de stad één of meer vestigingen te realiseren onder het bestuur van de stichting Geert Groote School (Amsterdam West). Het bijbehorende bouwheerschap in het kader van de noodzakelijke en gewenste verbouwing in eigen hand nemen.
- Het verder versterken en professionaliseren van het management van de scholen.
- De financieel-administratieve inrichten op basis van de afspraken die hierover in de afgelopen tijd zijn gemaakt.
- De personeelsadministratie en het personeelsbeleid inrichten op basis van de afspraken die hierover in de afgelopen tijd zijn gemaakt.

Continuïteitsparagraaf geconsolideerd

Op basis van de jaarcijfers 2016 en de vastgestelde begrotingen van 61752 Parcival en 94433 GGS zijn onderstaande geconsolideerde meerjaren cijfers tot stand gekomen.

Bestuursnummer	94433 + 61752				
Bestuur met overwegend (V)SO-scholen?	nee				
	2016	2017	2018	2019	2020
teldatum 1 oktober	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020
directie	3,90	3,90	3,90	3,90	3,90
onderwijzend personeel	53,64	53,73	55,26	56,90	57,90
overige medewerkers	8,59	8,59	8,59	8,59	8,59
FTE totaal	66,13	66,22	67,75	69,39	70,39
totaal aantal leerlingen	1.031	1.106	1.161	1.161	1.161

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
3. Baten					
3.1 Rijksbijdragen	4.345.902	5.069.228	5.386.843	5.640.511	5.686.742
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	149.336	108.376	44.000	44.000	44.000
3.3 Coll-,cursus-,les-en examengeld.	-	-	-	-	-
3.4 Baten werk i.o.v. derden	-	-	-	-	-
3.5 Overige baten	357.106	320.500	325.500	336.000	336.000
totaal baten	4.852.344	5.498.104	5.756.343	6.020.511	6.066.742
4. Lasten					
4.1 Personeelslasten	4.008.977	4.375.666	4.486.983	4.601.083	4.662.583
4.2 Afschrijvingen	94.728	114.346	100.960	92.496	82.465
4.3 Huisvestingslasten	427.699	436.568	458.384	471.884	490.884
4.4 Overige lasten	448.076	445.795	477.690	507.235	529.681
totaal lasten	4.979.480	5.372.375	5.524.017	5.672.698	5.765.613
Saldo baten en lasten	127.136-	125.729	232.326	347.813	301.130
5. Financiële baten en lasten					
financiële baten	702	-	-	-	-
financiële lasten	1.192	1.500	1.500	1.500	1.500
Saldo financiële baten en lasten	490-	1.500-	1.500-	1.500-	1.500-
Resultaat	127.626-	124.229	230.826	346.313	299.630

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
1. Activa					
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	587.657	473.310	372.350	279.854	197.389
1.3 Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Vaste activa	587.657	473.310	372.350	279.854	197.389
1.4 Voorraden	-	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	318.239	362.992	362.992	362.992	362.992
1.6 Effecten	-	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	233.522	420.247	756.208	1.187.453	1.564.179
Vlottende activa	551.761	783.239	1.119.200	1.550.445	1.927.171
Totale Activa	1.139.418	1.256.549	1.491.551	1.830.300	2.124.561
2. Passiva					
2.1 Eigen vermogen	340.214	464.443	695.268	1.041.581	1.341.212
2.2 Voorzieningen	270.574	218.723	222.900	215.336	209.966
2.3 Langlopende schulden	14.059	14.059	14.059	14.059	14.059
2.4 Kortlopende schulden	514.571	559.324	559.324	559.324	559.324
Totale Passiva	1.139.418	1.256.549	1.491.551	1.830.300	2.124.561

De geconsolideerde meerjarencijfers laten een positieve ontwikkeling zien. Op basis van de meerjaren balans en exploitatiecijfers bedragen de meerjaren kengetallen:

Kengetallen					
<i>1. Financiële kengetallen</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
kapitalisatiefactor	15%	15%	19%	24%	28%
kapitalisatiefactor (incl. privaat vermogen)	19%	19%	22%	27%	32%
solvabiliteit 1	30%	37%	47%	57%	63%
solvabiliteit 2	54%	54%	62%	69%	73%
liquiditeit (current ratio)	1,1	1,4	2,0	2,8	3,4
rentabiliteit	-2,6%	2,3%	4,0%	5,8%	4,9%

Belangrijkste risico's / onzekerheden Parcival-GGS

Het bestuur onderkent voor beide stichtingen de volgende risico's en onzekerheden voor de nabije toekomst:

1. De combinatie GGS2 met Kairos als dislocatie zal moeilijk te exploiteren blijven, tenzij ook GGS2 nog een aantal jaren zal groeien, of tenzij Kairos op enig moment als zelfstandige school gesticht kan worden.
2. Hetzelfde geldt voor de dislocatie West van GGS1.
3. Er is een risico vanaf het moment dat de groei afneemt en het leerlingenaantal stabiliseert. Dit risico geldt zowel voor de GGS 1 en 2 als voor de Parcival.
4. Kijkend naar de vermogenspositie kan de stichting zich niet voor langere tijd wagen aan niet dekkende exploitaties van scholen. Dit kan maar beperkte tijd volgehouden worden.

Balans per 31 december 2016
(na resultaat bestemming)

ACTIVA

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Vaste activa		
Materiële vaste activa	587.656	465.518
	<u>587.656</u>	<u>465.518</u>
Vlottende activa		
Vorderingen	318.239	363.261
Liquide middelen	233.523	394.294
	<u>551.762</u>	<u>757.555</u>
Totaal activa	<u><u>1.139.418</u></u>	<u><u>1.223.073</u></u>

PASSIVA

Eigen vermogen		
Eigen vermogen	340.214	467.840
Voorzieningen	270.574	279.215
Langlopende schulden	14.059	0
Kortlopende schulden	514.571	476.018
Totaal passiva	<u><u>1.139.418</u></u>	<u><u>1.223.073</u></u>

Staat van baten en lasten over 2016

	2016	Begroting 2016	2015
Baten			
Rijksbijdragen	4.345.902	4.157.079	3.952.696
Overige overheidsbijdragen	149.336	89.093	167.731
Overige baten	357.106	259.600	287.244
Totaal baten	<u>4.852.344</u>	<u>4.505.772</u>	<u>4.407.671</u>
Lasten			
Personele lasten	4.008.977	3.696.945	3.555.657
Afschrijvingen	94.728	99.689	81.611
Huisvestingslasten	427.699	338.117	351.647
Overige lasten	448.076	327.899	393.537
Totaal lasten	<u>4.979.480</u>	<u>4.462.650</u>	<u>4.382.452</u>
Saldo baten en lasten	-127.136	43.122	25.219
Financiële baten en lasten	-490	-575	1.485
Resultaat	<u><u>-127.626</u></u>	<u><u>42.547</u></u>	<u><u>26.704</u></u>

Kasstroomoverzicht 2016

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	-127.136	25.219
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	94.728	81.611
- Mutaties voorzieningen	-8.641	-25.076
Veranderingen in vlottende activa:		
- Vorderingen	45.022	57.651
- Schulden	38.553	52.398
	<u>169.663</u>	<u>166.584</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		
Ontvangen interest	702	1.759
Betaalde interest	-1.192	-274
Buitengewoon resultaat	0	0
	<u>-490</u>	<u>1.485</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>42.036</u>	<u>193.288</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	0	1.059
Investerings in materiële vaste activa	-216.866	-281.343
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in immateriële vaste activa	0	0
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	0	0
Investerings in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	0	0
Mutaties leningen	14.059	0
Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-202.807</u>	<u>-280.284</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutatie liquide middelen	<u><u>-160.771</u></u>	<u><u>-86.996</u></u>
Eindstand liquide middelen	233.523	394.294
Beginstand liquide middelen	394.294	481.290
Mutatie liquide middelen	<u><u>-160.771</u></u>	<u><u>-86.996</u></u>

Grondslagen voor de jaarrekening

Deze jaarrekening is een geconsolideerde jaarrekening van de Stichting Geert Groote School gevestigd te Amsterdam en de Stichting Vrije School Amstelveen.

Deze jaarrekening is opgesteld in euro's.

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de RJ-richtlijnen met name RJ 660 toegepast.

Algemeen

De cijfers van 2014 zijn indien noodzakelijk geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2015 mogelijk te maken.

Schattingswijziging

Met ingang van het schooljaar 2015/2016 zal er in Amstelveen (Parcivalschool een nieuw schoolgebouw worden betrokken, geactiveerde verbouwingen en hieraan gerelateerde activa worden daarom met ingang van 2015 versneld afgeschreven.

Waardering van de activa en passiva

De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd voor zover de verkrijgings- of vervaardigingsprijs hoger is dan € 500,00. De waardering geschiedt tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijving. De afschrijving is gebaseerd op de economische levensduur.

Gebouwen en terreinen

De in de balans opgenomen gebouwen betreffen met eigen middelen gefinancierde (delen van) gebouwen en verbouwingen.

De afschrijvingspercentages bedragen:

- Gebouwen	2,0%
- Gebouwen	10,0%

Inventaris en apparatuur

De afschrijvingspercentages bedragen:

- computers	33,3%
- overige inventaris en apparatuur	10 tot 20%

Boeken en methodes

Het afschrijvingspercentage bedraagt: 20%

Financiële vaste activa

De effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of lagere marktwaarde.

Passiva

Voorzieningen

Pensioenvoorziening

Ingaande 2005 is de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 271 inzake personeelsbeloningen van kracht geworden.

Deze richtlijn regelt onder meer de wijze waarop pensioenregelingen in de jaarrekening moet worden verwerkt.

Voor het personeel van de Stichting zijn de pensioenen ondergebracht bij ABP, een bedrijfstakpensioenfonds.

Deze regeling is te kwalificeren als een toegezegdpensioenregeling.

Het ABP kan onvoldoende betrouwbare gegevens verschaffen om de vereiste berekeningen te maken.

Door toepassing van de uitzonderingsbepaling (RJ 271.309) voor toegezegdpensioenregelingen welke zijn

ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds wordt de pensioenregeling verwerkt als een

toegezegdebijdragenregeling.

De dekkingsgraad van ABP berekend op basis van nominale markttrente bedraagt volgens de meest recente informatie per 31 december 2015: 97,2% (2014: 101,1%). De bron hiervoor is www.abp.nl.

De bijdragen aan de pensioenregeling zijn als last in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarover de bijdragen zijn verschuldigd.

Grondslagen voor de jaarrekening (vervolg)

Voorziening jubileumuitkeringen

De voorziening voor jubileumuitkeringen is bepaald op basis van de verwachte ontwikkelingen in het personeelsbestand.

De voorziening is gewaardeerd op de contante waarde, rekening houdend met een rekenrente van 4% en een jaarlijkse loonstijging van 2%.

Voorziening bindingstoelage

De voorziening voor bindingstoelage komt tot stand door de gerealiseerde kosten bindingstoelage, over het boekjaar over de periode september tot en met december, periodiek te voorzien.

Hierbij is geschat dat de verplichting in lijn ligt met de gerealiseerde kosten boekjaar, aangezien beperkt sprake is van personele wijzigingen.

Voorziening ouderschapsverlof

Er is geen voorziening voor ouderschapsverlof opgenomen, omdat hier nauwelijks gebruik van wordt gemaakt en deze niet betrouwbaar is vast te stellen.

Voorziening spaarverlof

De voorziening spaarverlof wordt opgebouwd middels niet betaalde arbeid welk later in de vorm van betaald verlof opgenomen wordt, de vervangingen hiervan worden onttrokken uit deze voorziening.

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening gebouwen van de Geerte Grote School is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

De werkelijk bestede bedragen worden in mindering gebracht op de voorziening.

Voor de Vrije School Amstelveen geldt dat er geen onderhoudsvoorziening is gevormd en uitgaven worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Bepaling van het exploitatiesaldo

Met inachtneming van het vorenstaande worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, met uitzondering van de ouderbijdrage welke worden verantwoord op het moment van ontvangst.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting op de balans per 31 december 2015

Immateriële vaste activa

	Verkrijgings- prijs t/m 2015	Afschrij- vingen t/m 2015	Boekwaarde 31-12-2015	Inves- teringen 2016	Desinves- teringen 2016	Afschrij- vingen 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Aanbetaling website	0	0	0	0	0	0	0

Materiële vaste activa

	Verkrijgings- prijs t/m 2015	Afschrij- vingen t/m 2015	Boekwaarde 31-12-2015	Inves- teringen 2016	Desinves- teringen 2016	Afschrij- vingen 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Gebouwen en terreinen							
Gebouwen	329.042	168.788	160.254	87.015	0	34.075	213.194
Gebouwen							
Saldo gebouwen	329.042	168.788	160.254	87.015	0	34.075	213.194
Inventaris en apparatuur							
Inventaris en apparatuur	486.537	206.376	280.161	118.770	0	52.082	346.849
Inventaris en apparatuur							
Saldo inventaris en app.	486.537	206.376	280.161	118.770	0	52.082	346.849
OLP	75.690	50.587	25.103	11.081	0	8.571	27.613
Totaal materiële vaste activa	891.269	425.751	465.518	216.866	0	94.728	587.656

Toelichting op de balans per 31 december 2015 (vervolg)

	2016	2015
Ministerie van OCW		
Ministerie van OCW inz. lumpsum	205.939	183.979
Ministerie van OCW inz. groeivergoeding	0	7.534
Ministerie van OCW inz. prestatiebox	9.977	8.705
Ministerie van OCW inz. buitenondboud	0	2.772
Samenwerkingsverbanden	958	44.646
Totaal Ministerie van OCW	216.874	247.636
Overige vorderingen		
Rekening courant R.Steiner Stichting	49.520	46.505
Rekening courant VO	2.049	0
Rekening courant Karios	18.241	430
Gemeente inz. gebouw-zaken	0	2.259
Gemeente inz. diverse vergoedingen	0	0
Gemeente inz. fietsenrek	0	17.191
Gemeente inz. Klimaatproject	0	0
Gemeente inz. aanpassing brandveiligheid	0	22.875
Gemeente inz. lokaal onderwijsbeleid	0	1.318
Te vorderen inzake herstel waterschade	0	0
Verzekeringsclaim inz. inbraak	0	2.148
Vervangingsfonds uitkeringen	8.814	4.521
Vervangingsfonds bonus/malus	0	1.635
Netto salarissen	0	300
Kasvoorschotten	0	1.100
Overige	12.231	2.365
Totaal overige vorderingen	90.855	102.647
Overlopende activa		
Nog te ontvangen rente	0	1.451
Diversen vooruitbetaald	0	9.288
Diversen nog te ontvangen	10.510	2.239
Totaal overlopende activa	10.510	12.978
Totaal vorderingen	318.239	363.261
Liquide middelen		
ING 229032	17.611	13.797
ING 4670700	391	0
ING 4670700 (spaarrekening)	170.000	300.000
ING 5512747	9.189	45.144
ING 5512747 spaarrekening	12.095	11.701
Triodos 21.21.11.841	0	0
Triodos 21.24.85.474	23.637	23.652
Kas	1.100	
Kruisposten	-500	
Totaal banken	233.523	394.294
Totaal liquide middelen	233.523	394.294

Toelichting op de balans per 31 december 2015 (vervolg)

PASSIVA

Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2015	Bestemming expl. Saldo 2016	Overige mutaties 2016	Saldo 31-12-2016
Algemene reserve (publiek)				
Geet Grootteschool	218.828	-191.700	0	27.128
Vrije school Amstelveen	18.969	30.241	0	49.210
Subtotaal	237.797	-161.459	0	76.338
Bestemmingsreserve (privaat)				
Geet Grootteschool	70.332	62.813	0	133.145
Vrije school Amstelveen	159.711	-28.980	0	130.731
Subtotaal	230.043	33.833	0	263.876
Totaal eigen vermogen	467.840	-127.626	0	340.214

De private bestemmingsreserve is opgebouwd uit eigen middelen waarbij er geen sprake is van een door het bestuur opgelegde beperking inzake de besteding hiervan.

Voorzieningen

	Saldo 31-12-2015	Dotaties 2016	Ont- trekkingen 2016	Vrijval 2016	Saldo 31-12-2016
Personeel					
Jubilea	36.396	18.685	3.761	0	51.320
Bindingstoelage	5.935	0	0	5.935	0
Spaarverlof	16.357	0	9.182	0	7.175
Totaal personeelsvoorzieningen	58.688	18.685	12.943	5.935	58.495
Overige					
Onderhoud gebouwen	184.776	40.000	48.448	0	176.328
Terug te betalen subsidies Gemeente	35.751	0	0	0	35.751
Totaal overige	220.527	40.000	48.448	0	212.079
Totaal voorzieningen	279.215	58.685	61.391	5.935	270.574

Looptijd voorzieningen

	Saldo 31-12-2016	< 1 jaar	>1 jaar	Totaal
Jubilea	51.320	7.416	43.904	51.320
Spaarverlof	7.175	7.175	0	7.175
Onderhoud gebouwen	176.328	81.563	94.765	176.328
Terug te betalen subsidies Gemeente	35.751	35.751	0	35.751
	270.574	131.905	138.669	270.574

Toelichting op de balans per 31 december 2015 (vervolg)

	2016	2015
Langlopende schulden		
Gemeente inzake investeringssubsidie	14.059	
Kortlopende schulden		
Crediteuren	49.534	164.069
Belastingen en premies sociale verzekeringen	162.988	119.807
Schulden terzake pensioenen	47.184	32.712
Vervangingsfonds bonus/malus	0	12.109
Vervangingsfonds premies	0	28
Participatiefonds	0	17
Rekening Courant BSO Madelief	2.775	
Nog te betalen salarissen	929	3.663
Overige nog te betalen	0	4.656
Totaal overige kortlopende schulden	3.704	20.473
Overlopende passiva		
Gemeente inzake aanpassing bestaand gebouw	7.885	0
Gemeente inzake huisvesting	74.831	7.723
Stichting Vrienden	0	0
Gemeente inzake brede school	0	3.060
Verz. claims inzake waterschade	0	16.238
Vakantiegeld	134.296	108.738
Accountants- en administratiekosten	6.607	3.198
Overlopende passiva	27.542	0
Totaal overlopende passiva	251.161	138.957
Totaal kortlopende schulden	514.571	476.018

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Er is geen voorziening gevormd voor de gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van ouderenverlof voor werknemers van 57 jaar of ouder, aangezien er op dit moment geen uren gespaard worden.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

Baten	2016	Begroting 2016	2015
(Rijks) bijdragen OCW			
Personele subsidies	2.636.038	2.543.803	2.466.493
Groeivergoeding	306.866	321.061	175.087
Materiële subsidies	593.433	579.956	557.018
Aanvullende bekostiging buitenonderhoud	127.407	122.725	160.824
Personeel- en arbeidsmarktbeleid	290.162	279.501	249.878
(Normatieve) rijksbijdrage OCW	3.953.906	3.847.046	3.609.300
Niet-geoormerkte subsidies			
Subsidie studieverlof	0	0	-1.384
Rugzakje	0	0	0
Rugzak ZMLK	0	0	0
Prestatiesubsidie PO	82.298	63.406	68.748
Jonge leerkrachten	0	0	0
Ondersteunend personeel	0	0	13.229
Impulsgebieden	618	3.414	2.045
Totaal niet-geoormerkte subsidies	82.916	66.820	82.638
Passend onderwijs			
Lichte ondersteuning	203.636	164.424	121.677
zware ondersteuning	105.444	78.789	139.081
	309.080	243.213	260.758
Totaal (Rijks) bijdragen OCW	4.345.902	4.157.079	3.952.696
Overige overheidsbijdragen			
Gemeente inzake klokuren	46.906	44.435	42.588
Gemeente inzake schoolbegeleiding	7.723	7.756	17.684
Gemeente inzake lokaal onderwijsbeleid	0	0	72.444
Gemeente inz. overige vergoedingen	94.707	36.902	35.015
Gemeente dotatie voorziening	0	0	0
Totaal overige overheidsbijdragen	149.336	89.093	167.731
Overige baten			
Verhuur	32.606	17.000	29.980
Stichtingskosten Gemeente			-5.635
Ouderbijdragen	299.311	242.600	238.156
Vergoeding detachering	25.139	0	0
Zorgmiddelen samenwerkingsverbanden	0	0	24.666
Diverse opbrengsten	50	0	77
Overige	25.189	0	24.743
Totaal overige baten	357.106	259.600	287.244
Totaal baten	4.852.344	4.505.772	4.407.671

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2015 (vervolg)

Lasten	2016	Begroting 2016	2015
Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	2.746.089	3.442.603	2.449.366
Sociale lasten	622.339	0	546.150
Pensioenlasten	315.797	0	280.129
Vervangingsfonds uitkeringen	-93.322	0	-122.939
Vervangingsfonds overige	0	0	-17.429
Uitkeringen spaarfonds	-8.520	0	-2.672
ZW-uitkeringen niet af te dragen	-43.082	0	-17.690
WIA-uitkeringen niet af te dragen	0	0	-20.129
Detachering vergoedingen overige	0	0	-27.599
Budget loonkosten	0	0	0
Lonen en salarissen	3.539.301	3.442.603	3.067.187
Mutatie voorziening jubileum-uitkeringen	18.685	0	2.707
Mutatie voorziening bindingstoelage	-5.935	0	4.525
Totaal dotaties personele voorzieningen	12.750	0	7.232
Bedrijfsgezondheidsdienst	5.988	8.417	8.601
Diensten derden	182.691	107.083	337.036
Diensten derden tlv ouderbijdragen	33.879	45.000	21.577
Vrijwilligersvergoedingen	10.934	12.000	9.470
Totaal personeel niet in loondienst	233.492	172.500	376.684
Vervangingsfonds bonus/malus	0	0	10.473
Scholing leerkrachten	110.367	62.542	69.239
Opleidingkosten schoolleiders	18.696	0	9.272
Teamuitje	0	0	6.580
Medezeggenschap	3.003	0	496
Diverse personeelslasten	91.368	19.300	8.494
Totaal overig	223.434	81.842	104.554
Totaal personeelslasten	4.008.977	3.696.945	3.555.657
Personeelsbezetting in FTE per 31 december			
- Directie	2,60		2,60
- OP	42,10		30,45
- OOP	18,04		18,55
Totaal personeelsbezetting	62,74		51,60

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2015 (vervolg)

	2016	Begroting 2016	2015
Afschrijvingen			
Immateriële vaste activa	0	0	0
Gebouwen	34.074	32.244	30.906
Inventaris en apparatuur	52.081	56.659	40.795
OLP	8.573	10.786	9.910
Totaal materiële vaste activa	94.728	99.689	81.611
Totaal afschrijvingen	<u>94.728</u>	<u>99.689</u>	<u>81.611</u>
Huisvestingslasten			
Huur lokalen	76.921	44.917	36.866
Dotatie voorziening onderhoud	40.000	40.000	40.000
Onderhoud gebouwen	63.229	43.300	40.561
Onderhoud terrein	3.884	0	4.829
BOA Onderhoudsbeheer	16.163	9.000	16.929
Totaal onderhoud	123.276	92.300	102.319
Energie en water	66.214	75.000	84.292
Schoonmaakkosten	113.966	105.000	110.895
Huisvuil	0	0	6.477
Publiekrechtelijke heffingen	11.750	9.400	1.847
Overige huisvestingslasten	22.318	0	0
Beveiligingskosten	13.255	11.500	8.951
Totaal huisvestingslasten	<u>427.699</u>	<u>338.117</u>	<u>351.647</u>
Overige instellingslasten			
Administratie en beheerslasten			
Administratiekantoor	71.768	72.542	69.665
Accountantskosten	11.012	7.225	6.685
Telefoonkosten	6.387	7.833	7.418
Reproductiekosten incl. schoolkrant	28.012	19.417	23.430
Drukwerk	582	0	0
Abonnementen/contributies	25.509	16.372	3.444
Kosten ICT	0	2.083	1.653
Diverse kantoorkosten	15.719	14.708	12.601
Diverse bestuurskosten	17.185	3.750	9.495
Bank en girokosten	0	0	1.250
Totaal administratie- en beheerslasten	<u>176.174</u>	<u>143.930</u>	<u>135.641</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2015 (vervolg)

	2016	Begroting 2016	2015
Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
Aanschaf klein inventaris	0	0	4.044
Leermiddelen tlv ouderbijdrage	84.009	22.000	56.178
Leermiddelen algemeen	47.624	67.667	48.319
Leermiddelen gehandicapten (rugzakje)	7.386	9.500	0
Lerarenbibliotheek	0	500	0
ICT verbruik	46.868	14.600	30.311
RT materiaal rugzak	0	500	3.223
RT materieel overig	11.196	0	1.121
Handenarbeid	0	0	0
Handwerken	0	0	0
Instapklas en rugzakjes materieel	0	0	0
Bibliotheek	244	0	0
Muziek	0	0	0
Gymnastiek en sportdagen	0	0	0
Olympiade	0	0	0
	197.327	114.767	139.152
Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen	197.327	114.767	143.196
Overige			
Wervingskosten	0	0	10.735
Representatie	6.049	4.958	4.348
School- en jaarfeesten	0	0	8.575
Schoolreisjes	0	0	0
Schoolreclame	0	0	0
Toneel/muziekuitvoeringen	0	0	527
Cultuureducatie	13.605	9.667	4.040
Tussenschoolse opvang	0	0	0
Schoolbegeleidingsdienst	30.194	28.042	25.435
Klassenpotten	0	0	5.064
Kleuterklassen	0	0	0
Diverse onderwijskosten	4.047	-1.792	13.927
Kantinekosten/koffie/thee	0	417	17.101
Reiskosten algemeen	0	0	98
Schoolreclame/PR	0	0	0
Verzekeringen algemeen	0	0	600
Contributie Vereniging van vrijescholen	0	780	9.841
Contributie V.B.S.	0	330	4.511
Contributie ABS + ILA	0	0	0
Contributie POraad	0	0	429
Overige contributies	992	2.400	3.106
Diverse kosten	19.688	24.400	6.363
Onvoorzien ivm betrekken nieuw pand Parcival	0	0	0
Totaal overige	74.575	69.202	114.700
Totaal overige lasten	<u>448.076</u>	<u>327.899</u>	<u>393.537</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	702	1.000	1.759
Financiële lasten			
Rentelasten	1.192	1.575	274
Saldo financiële baten en lasten	<u>-490</u>	<u>-575</u>	<u>1.485</u>

Model G

Er zijn geen subsidies die hieronder horen verantwoord te worden.

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van de accountants zijn ten laste gebracht van de Stichting, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	Accountantskosten	
	2016	2015
Onderzoek van de jaarrekening	11.012	6.685
Andere controle opdrachten	0	0
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
Andere niet controlediensten	0	0
	<u>11.012</u>	<u>6.685</u>

WNT Topfunctionarissen

Bestuur: 61752 en 94433 samen

Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking																				
Volgnummer	(Fictieve) dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Gewezen topfunctionaris	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Taakomvang (fte)	Beloning	Belastbare onkostenvergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT-maximum	Individueel WNT-maximum	Motivering overschrijding bezoldigingsnorm	Toelichting overschrijding bezoldiging
1	ja	Dhr.	R.J.	van	Velthoven	nee	Uitv bestuurder	1-jan	31-jul	0,6	€ 34.521	€ -	€ -	€ 34.521	€ -	€ 34.521		€ 37.116	niet van toepassing	
2	ja	Dhr.	H.W.M.		Hurkkens	nee	Uitv bestuurder	16-mei	31-jul	0,5	€ 8.298	€ -	€ 1.222	€ 9.520	€ -	€ 9.520		€ 10.240	niet van toepassing	
3	ja	Dhr.	H.W.M.		Hurkkens	nee	Uitv bestuurder	1-aug	31-dec	0,8	€ 27.738	€ -	€ -	€ 3.883	€ 31.621	€ -	€ 31.621		€ 35.547	niet van toepassing

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Taakomvang (fte) vorig verslagjaar	Beloning in vorig verslagjaar	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald bedrag ontsluitkering	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in het verslagjaar	Individueel WNT-maximum ontsluitkering	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienstverband	Motivering overschrijding ontsluitkerngsnorm	Toelichting overschrijding ontsluitkerngsnorm
1-jan	31-dec	0,6	€ 52.977	€ -	€ -	€ 52.977						Uitv bestuurder			

Leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking																			
Volgnummer	Aanhef	Voorletters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang opdracht	Einde opdracht	Maanden vóór verslagjaar	Maanden in het verslagjaar	Uren in verslagjaar	Individueel WNT-maximum	Uitgekeerde bezoldiging in verslagjaar	Onverschuldigd bedrag maanden	Maximum uurtarief	Uitgekeerde bezoldiging per uur	Onverschuldigd bedrag uurtarief	Hoogste onverschuldigd betaald	Totaal bezoldiging	Toelichting overschrijding bezoldiging

Toezichthoudend opfunctionarissen																		
Volgnummer	(Fictieve) dienstbetrekking	Aanhef	Voor- letters	Tussenvoegsel	Achternaam	Functie- categorie	Aanvang functie	Einde functie	Beloning	Belastbare onkosten- vergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT-maximum	Individueel WNT-maximum	Motivering overschrijding bezoldigingsnorm	Toelichting overschrijding bezoldiging
1	ja	Mw.	J.J.	ten	Doesschate	Lid	1-jan	31-dec	€ 3.000	€ -	€ -	€ 3.000	€ -	€ 3.000		€ 15.900	niet van toepassing	
2	ja	Dhr.	M.	van den	Berg	Lid	1-jan	1-sep	€ 1.333	€ -	€ -	€ 1.333	€ -	€ 1.333		€ 7.116	niet van toepassing	
3	nee	Dhr.	L.		Kok	Lid	1-jan	31-dec	€ 2.000	€ -	€ -	€ 2.000	€ -	€ 2.000		€ 10.600	niet van toepassing	
4	nee	Dhr.	M.P.		Angenent	Lid	1-jan	31-dec	€ 2.000	€ -	€ -	€ 2.000	€ -	€ 2.000		€ 10.600	niet van toepassing	

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Beloning in vorig verslagjaar	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald bedrag ontsluitkering	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in het verslagjaar	Individueel WNT-maximum ontsluitkering	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienstverband	Motivering overschrijding ontsluitkerngsnorm	Toelichting overschrijding ontsluitkerngsnorm
1-jan	31-dec	€ 2.000	€ -	€ -	€ 2.000						Vrz			
1-jan	31-dec	€ 2.000	€ -	€ -	€ 2.000						lid			
1-jan	31-dec	€ 2.140	€ -	€ -	€ 2.140						lid			
1-jan	31-dec	€ 2.420	€ -	€ -	€ 2.420						lid			

Toelichtingen op de bezoldiging van topfunctionarissen	Enkelvoudig Realisatie
--	------------------------

ocw-rpt-jaarrekening-po_vo-2016-20170301.b.xbrl	01-01-2016 t/m 31-12-2016
EUR Bedragen: x 1	Enkelvoudig Realisatie
Complexiteitspunten	
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	2
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4
Bezoldigingsklasse	A
Bezoldigingsmaximum	€ 106.000
Afwijkende bezoldigingsklasse	
Afwijkend bezoldigingsmaximum	
Toelichting op de WNT	

Ter identificatie
Governing
Onderwijs Accountants
Eindhoven

Overige gegevens

Bstemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatiesaldo over 2016 is verwerkt in de reserve.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die aanleiding geven de jaarrekening te wijzigen.

Financiële kengetallen

	2016	2015
Immateriële vast activa	0	0
Materiële vast activa		
- Gebouwen	213.194	160.254
- Overige	374.462	305.264
Financiële vast activa	0	0
Vorderingen	318.239	363.261
Liquide middelen	233.523	394.294
Totaal vlottende activa	551.762	757.555
Totaal activa	1.139.418	1.223.073
Eigen vermogen	340.214	467.840
Voorzieningen	270.574	279.215
Langlopende schulden	14.059	0
Kortlopende schulden (Vlottende passiva)	514.571	476.018
Totaal passiva	1.139.418	1.223.073
Bijdrage OCW	4.345.902	3.952.696
Overige baten	507.144	456.734
Totale baten	4.853.046	4.409.430
Totale lasten	4.979.480	4.382.452
Exploitatieresultaat	-127.626	26.704
Solvabiliteitsratio 1	29,86%	38,25%
Solvabiliteitsratio 2	53,61%	61,08%
Liquideitsratio (current ratio)	1,07	1,59
Liquideitsratio (quick ratio)	1,07	1,59
Rentabiliteit	-2,63%	0,61%
Kapitalisatiefactor	19,09%	24,10%
Weerstandverm. 1	-5,69%	0,06%
Weerstandverm. 2	12,27%	17,05%

Solvabiliteitsratio 1	: Verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen
Solvabiliteitsratio 2	: Verhouding eigen vermogen (incl. voorzieningen) ten opzichte van het totale vermogen
Current ratio	: Vlottende activa in verhouding tot vlottende passiva
Quick ratio	: Courante activa in verhouding tot het kort vreemd vermogen
Rentabiliteit	: Exploitatieresultaat in verhouding tot totale baten (incl. rentebaten)
Kapitalisatiefactor	: Balanstotaal -/- vaste activa gebouwen afgezet tegen de totale baten (incl. rentebaten)
Weerstandverm. 1	: Eigen vermogen -/- MVA afgezet tegen ontvangen rijksbijdrage OCW
Weerstandverm. 2	: Eigen vermogen plus voorzieningen afgezet tegen totale lasten (incl. rentelasten)

Inhoudsopgave

Balans per 31 december 2016	2
Staat van baten en lasten over 2016	3
Kasstroomoverzicht 2016	4
Toelichting op de balans per 31 december 2016	5
Overzicht verbonden partijen	5
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	9
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	10
Model G	14
Honoraria van de accountants	15
Bezoldiging bestuurders en gewezen topfunctionarissen	17
Overige gegevens	18
Gebeurtenissen na balansdatum	19
Accountantsverklaring	20
Gegevens over de rechtspersoon	24
Financiële kengetallen	25

De grondslagen voor de jaarrekening zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening met de Stichting Vrije School Amstelveen.

Stichting Geert Groote School
Jaarrekening 2016

Pagina 2

Balans per 31 december 2016
(na resultaat bestemming)

ACTIVA

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Vaste activa		
Materiële vaste activa	341.379	298.866
	<u>341.379</u>	<u>298.866</u>
Vlottende activa		
Vorderingen	281.319	268.962
Liquide middelen	188.602	313.797
	<u>469.921</u>	<u>582.759</u>
Totaal activa	<u><u>811.300</u></u>	<u><u>881.625</u></u>

PASSIVA

Eigen vermogen		
Eigen vermogen	160.273	289.160
Voorzieningen	255.050	265.148
Kortlopende schulden	395.977	327.317
Totaal passiva	<u><u>811.300</u></u>	<u><u>881.625</u></u>

Staat van baten en lasten over 2016

	<u>2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>2015</u>
Baten			
Rijksbijdragen	3.056.412	2.927.510	2.718.061
Overige overheidsbijdragen	137.364	78.593	149.516
Overige baten	294.168	192.600	206.271
Totaal baten	<u>3.487.944</u>	<u>3.198.703</u>	<u>3.073.848</u>
Lasten			
Personele lasten	2.870.262	2.628.980	2.416.019
Afschrijvingen	66.056	69.189	57.757
Huisvestingslasten	358.107	287.117	292.947
Overige lasten	322.115	215.549	285.045
Totaal lasten	<u>3.616.540</u>	<u>3.200.835</u>	<u>3.051.768</u>
Saldo baten en lasten	-128.596	-2.132	22.080
 Financiële baten en lasten	 -291	 175	 1.043
Resultaat	<u><u>-128.887</u></u>	<u><u>-1.957</u></u>	<u><u>23.123</u></u>

Kasstroomoverzicht 2016

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-128.596	22.080
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	66.056	57.757
- Mutaties voorzieningen	-10.098	27.506-
Veranderingen in vlottende activa:		
- Vorderingen	-12.357	52.555
- Schulden	68.660	8.321
	112.262	91.127
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		
Ontvangen interest	308	1.317
Betaalde interest	-599	-274
Buitengewoon resultaat	0	0
	-291	1.043
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-16.626	114.250
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-108.569	119.821-
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in immateriële vaste activa	0	0
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	0	0
Investerings in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	0	0
Mutaties leningen	0	0
Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-108.569	-119.821
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Mutatie liquide middelen	-125.195	-5.571
Eindstand liquide middelen	188.602	313.797
Beginstand liquide middelen	313.797	319.368
Mutatie liquide middelen	-125.195	-5.571

Toelichting op de balans per 31 december 2016

ACTIVA

Materiële vaste activa

	Verrijgings- prijs t/m 2015	Afschrij- vingen t/m 2015	Boekwaarde 31-12-2015	Inves- teringen 2016	Desinves- teringen 2016	Afschrij- vingen 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Gebouwen en terreinen							
Gebouwen	276.772	129.298	147.474	4.222	0	28.034	123.662
Saldo gebouwen	276.772	129.298	147.474	4.222	0	28.034	123.662
Inventaris en apparatuur							
Inventaris en apparatuur	275.561	136.947	138.614	95.243	0	33.334	200.523
Saldo inventaris en app.	275.561	136.947	138.614	95.243	0	33.334	200.523
OLP	35.561	22.783	12.778	9.104	0	4.688	17.194
Totaal materiële vaste activa	587.894	289.028	298.866	108.569	0	66.056	341.379

Toelichting op de balans per 31 december 2016 (vervolg)

	2016	2015
Ministerie van OCW		
Ministerie van OCW inz. lumpsum	148.970	128.469
Ministerie van OCW inz. groeivergoeding		7.534
Ministerie van OCW inz. prestatiebox	6.961	6.088
Ministerie van OCW inz. buitenondboud		2.772
SWV inzake passend onderwijs		3.948
Totaal Ministerie van OCW	155.931	148.811
Overige vorderingen		
Rekening courant R.Steiner Stichting	49.520	46.505
Rekening courant VO	2.049	0
Rekening courant Amstelveen	44.753	8.817
Rekening courant Karios	18.241	430
Gemeente inz. gebouw-zaken		2.259
Gemeente inz. diverse vergoedingen		0
Gemeente inz. fietsenrek		17.191
Gemeente inz. klimaatproject		0
Gemeente inz. aanpassing brandveiligheid		22.875
Gemeente inz. lokaal onderwijsbeleid		1.318
Te vorderen inzake herstel waterschade		0
Verzekeringsclaim inz. inbraak		2.148
Vervangingsfonds uitkeringen	4.829	3.651
Vervangingsfonds bonus/malus		1.635
Vervangingsfonds premies		0
Netto salarissen		300
Participatiefonds		0
Kasvoorschotten		1.100
Overige	1.060	308
Totaal overige vorderingen	120.452	108.537
Overlopende activa		
Nog te ontvangen rente		1.009
Diversen vooruitbetaald		8.366
Overlopende activa	4.936	2.239
Totaal overlopende activa	4.936	11.614
Totaal vorderingen	281.319	268.962
Liquide middelen		
ING 229032	17.611	13.797
Triodos -636	391	0
ING 4670700 (spaarrekening)	170.000	300.000
Kas	1.100	0
Kruisposten	-500	0
Totaal banken	188.602	313.797
Totaal liquide middelen	188.602	313.797

De liquide middelen staan vrij ter beschikking van de Stichting.

Toelichting op de balans per 31 december 2016 (vervolg)

PASSIVA

Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2015	Bestemming expl. Saldo 2016	Overige mutaties 2016	Saldo 31-12-2016
Algemene reserve (publiek)	218.828	-191.700	0	27.128
Bestemmingsreserve (privaat)	70.332	62.813	0	133.145
Totaal eigen vermogen	289.160	-128.887	0	160.273

De private bestemmingsreserve is opgebouwd uit eigen middelen waarbij er geen sprake is van een door het bestuur opgelegde beperking inzake de besteding hiervan.

Voorzieningen

	Saldo 31-12-2015	Dotaties 2016	Ont- trekkingen 2016	Vrijval 2016	Saldo 2016
Personeel					
Jubilea	23.758	15.799	3.761		35.796
Bindingstoelage	4.506			4.506	0
Spaarverlof	16.357		9.182	0	7.175
Totaal personeelsvoorzieningen	44.621	15.799	12.943	4.506	42.971
Overige					
Onderhoud gebouwen	184.776	40.000	48.448	0	176.328
Terug te betalen subsidies Gemeente	35.751	0	0	0	35.751
Totaal overige	220.527	40.000	48.448	0	212.079
Totaal voorzieningen	265.148	55.799	61.391	4.506	255.050

Looptijd voorzieningen

	Saldo 31-12-2016	< 1 jaar	>1 jaar	Totaal
Jubilea	35.796	1.974	33.822	35.796
Spaarverlof	7.175	0	7.175	7.175
Onderhoud gebouwen	176.328	81.563	94.765	176.328
Terug te betalen subsidies Gemeente	35.751		35.751	35.751
	255.050	83.537	171.513	255.050

Toelichting op de balans per 31 december 2016 (vervolg)

	2016	2015
Kortlopende schulden		
Crediteuren	40.060	101.661
Belastingen en premies sociale verzekeringen	124.925	88.342
Schulden terzake pensioenen	30.959	23.902
Nog te betalen salarissen	397	3.397
Vervangingsfonds premies		13
Participatiefonds		8
Overige nog te betalen		4.656
Totaal overige kortlopende schulden	397	8.074
Overlopende passiva		
Niet-geoordeelde subsidies OCW		0
Gemeente inzake aanpassing bestaand gebouw	7.885	
Gemeente inzake huisvesting	74.831	7.723
Verz. claims inzake waterschade		16.238
Vooruitontvangen bedragen	7.009	
Vakantiegeld	99.162	78.894
Accountants- en administratiekosten	2.806	2.483
Overlopende passiva	7.943	
Totaal overlopende passiva	199.636	105.338
Totaal kortlopende schulden	395.977	327.317

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is geen voorziening gevormd voor de gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van ouderenverlof voor werknemers van 57 jaar of ouder, aangezien er op dit moment geen uren gespaard worden.

Er is een contract afgesloten met Top Technisch Beheer BV voor een jaarbedrag van € 1.700
Het contract is ingegaan per 1-10-2015 en heeft een looptijd van 3 jaren.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

Baten	2016	Begroting 2016	2015
(Rijks) bijdragen OCW			
Personele subsidies	1.845.049	1.774.420	1.715.034
Groeivergoeding	293.017	301.841	135.107
Materiële subsidies	410.663	401.927	388.579
Aanvullende bekostiging buitenonderhoud			50.676
Personeel- en arbeidsmarktbeleid	290.162	279.501	249.878
(Normatieve) rijksbijdrage OCW	2.838.891	2.757.689	2.539.274
Niet-geoormerkte subsidies			
Rugzakje			0
Prestatiesubsidie PO	57.483	44.299	47.825
Subsidie studieverlof			-1.384
Jonge leerkrachten			0
Ondersteunend personeel			13.229
Impulsgebieden	618	3.414	2.045
Totaal niet-geoormerkte subsidies	58.101	47.713	61.715
Passend onderwijs			
Lichte ondersteuning	153.881	118.319	89.814
Zware ondersteuning	5.539	3.789	27.258
	159.420	122.108	117.072
Totaal (Rijks) bijdragen OCW	3.056.412	2.927.510	2.718.061
Overige overheidsbijdragen			
Gemeente inzake klokuren	35.946	33.935	32.176
Gemeente inzake schoolbegeleiding	7.723	7.756	17.684
Gemeente inzake lokaal onderwijsbeleid			72.444
Gemeente inz. overige vergoedingen	93.695	36.902	27.212
Gemeente dotatie voorziening			0
Totaal overige overheidsbijdragen	137.364	78.593	149.516
Overige baten			
Verhuur	28.886	10.000	17.736
Ouderbijdragen	240.143	182.600	164.454
Vergoeding detachering	25.139	0	0
Zorgmiddelen samenwerkingsverbanden			24.081
Diverse opbrengsten			0
Overige	25.139	0	24.081
Totaal overige baten	294.168	192.600	206.271
Totaal baten	3.487.944	3.198.703	3.073.848

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

Lasten	2016	Begroting 2016	2015
Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	1.994.524	2.448.138	1.738.510
Sociale lasten	453.506		389.966
Pensioenlasten	231.272		200.886
Vervangingsfonds uitkeringen	-58.715		-83.140
Vervangingsfonds overige			-627
Uitkeringen spaarfonds			0
ZW-uitkeringen niet af te dragen	-43.082		-14.002
WIA-uitkeringen niet af te dragen			-20.129
Detachering vergoedingen overige			-27.599
Budget loonkosten			0
Lonen en salarissen	2.577.505	2.448.138	2.183.865
Mutatie voorziening jubileum-uitkeringen	15.799	0	7
Mutatie voorziening bindingstoelage	-4.506	0	4.795
Totaal dotaties personele voorzieningen	11.293	0	4.802
Bedrijfsgezondheidsdienst	5.456	5.417	6.566
Diensten derden	94.263	52.083	117.841
Diensten derden tlv ouderbijdragen	26.912	45.000	19.840
Vrijwilligersvergoedingen	9.199	9.000	8.670
Totaal personeel niet in loondienst	135.830	111.500	152.917
Vervangingsfonds bonus/malus		0	-1.636
Scholing leerkrachten	66.923	55.042	56.431
Opleidingkosten schoolleiders			9.272
Teamuitje			3.095
Medezeggenschap			496
Diverse personeelslasten	78.711	14.300	6.777
Totaal overig	145.634	69.342	74.435
Totaal personeelslasten	2.870.262	2.628.980	2.416.019

Personeelsbezetting in FTE per 31 december

- Directie	2,60	2,60
- OP	40,80	30,25
- OOP	5,20	6,02
Totaal personeelsbezetting	48,60	38,87

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

	2016	Begroting 2016	2015
Afschrijvingen			
Gebouwen	28.033	26.744	25.359
Inventaris en apparatuur	33.334	36.659	27.513
OLP	4.689	5.786	4.885
Totaal materiële vaste activa	66.056	69.189	57.757
Totaal afschrijvingen	<u>66.056</u>	<u>69.189</u>	<u>57.757</u>
Huisvestingslasten			
Huur lokalen	65.877	34.417	26.101
Dotatie voorziening onderhoud	40.000	40.000	40.000
Onderhoud gebouwen	51.781	40.800	35.208
Onderhoud terrein	3.884		3.127
BOA Onderhoudsbeheer	16.163	9.000	16.929
Totaal onderhoud	111.828	89.800	95.264
Energie en water	53.641	63.000	70.151
Schoonmaakkosten	86.486	82.000	86.646
Huisvuil			4.217
Publiekrechtelijke heffingen	7.086	6.900	1.847
Overige huisvestingslasten	22.318		
Beveiligingskosten	10.872	11.000	8.721
Totaal huisvestingslasten	<u>358.107</u>	<u>287.117</u>	<u>292.947</u>
Overige instellingslasten			
Administratie en beheerslasten			
Administratiekantoor	49.863	50.542	48.063
Accountantskosten	4.677	4.725	4.138
Telefoonkosten	4.874	6.333	5.957
Reproductiekosten incl. schoolkrant	20.807	13.417	17.472
Drukwerk	582		0
Abonnementen/contributies	20.660	11.472	2.143
Kosten ICT		2.083	1.148
Diverse kantoorkosten	10.908	11.208	9.631
Diverse bestuurskosten	9.165		6.352
Bank en girokosten			705
Totaal administratie- en beheerslasten	121.536	99.780	95.609

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

	2016	Begroting 2016	2015
Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
Aanschaf klein inventaris			3.161
Leermiddelen tlv ouderbijdrage	64.299		35.551
Leermiddelen algemeen	38.981	54.667	39.343
Leermiddelen gehandicapten (rugzakje)	7.386	2.000	0
ICT verbruik	32.295	13.600	23.688
RT materiaal rugzak			300
RT materieel overig	1.377		1.121
Bibliotheek	244		0
Muziek			0
Gymnastiek en sportdagen			0
Olympiade			0
	144.582	70.267	100.003
Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen	144.582	70.267	103.164
Overige			
Wervingskosten			986
Representatie	4.424	4.208	3.601
School- en jaarfeesten			6.846
Cultuureducatie	8.904	6.917	3.406
Tussenschoolse opvang			0
Schoolbegeleidingsdienst	19.974	18.042	21.191
Klassenpotten			4.890
Kleuterklassen			0
Diverse onderwijskosten	4.047	-1.792	11.991
Kantinekosten/koffie/thee		417	13.767
Reiskosten algemeen			48
Schoolreclame/PR			0
Verzekeringen algemeen			556
Contributie Vereniging van vrijescholen		780	6.851
Contributie V.B.S.		330	3.163
Contributie ABS + ILA			0
Contributie POraad			0
Overige contributies	992	2.400	3.106
Diverse kosten	17.656	14.200	5.870
Totaal overige	55.997	45.502	86.272
Totaal overige lasten	<u>322.115</u>	<u>215.549</u>	<u>285.045</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	308	1.000	1.317
Financiële lasten			
Rentelasten	599	825	274
Saldo financiële baten en lasten	<u>-291</u>	<u>175</u>	<u>1.043</u>

Model G

Er zijn geen subsidies die hieronder horen verantwoord te worden.

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van de accountants zijn ten laste gebracht van de Stichting,
een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	Accountantskosten	
	2016	2015
Onderzoek van de jaarrekening	4.677	4.138
Andere controle opdrachten		0
Adviesdiensten op fiscaal terrein		0
Andere niet controlediensten		0
	<u>4.677</u>	<u>4.138</u>

Naam	Juridische Vorm	Statutaire Zetel	Code activiteiten	Eigen verm. 31-12-2016	Resultaat 2016	Art. 2:403	Deelname %	Conso- lidatie %
Vrije School Amstelveen	Stichting	Amstelveen	PO	179.941	1.261	Ja	100%	Ja

WNT Topfunctionarissen

Bestuur: 94433

Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking																				
Volgnummer	(Fictieve) dienstbetrekking	Aanhef	Voor- letters	Tussenvoegsel	Achternaam	Gewezen topfunctionaris	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Taakomvang (fte)	Beloning	Belastbare onkosten- vergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT-maximum	Individueel WNT-maximum	Motivering overschrijding bezoldigingsnorm	Toelichting overschrijding bezoldiging
1	ja	Dhr.	R.J.	van	Velthoven	nee	uitvoerend bestu	1-1-2016	31-7-2016	0,4	€ 23.014	€ -	€ -	-	€ 23.014	€ -	€ 23.014	€	24.744	niet van toepassing
2	ja	Dhr.	H.W.M.		Hurkoks	nee	uitvoerend bestu	16-5-2016	31-7-2016	0,3	€ 5.034	€ -	€ -	733	€ 5.767	€ -	€ 5.767	€	5.767	niet van toepassing
3	ja	Dhr.	H.W.M.		Hurkoks	nee	uitvoerend bestu	1-8-2016	31-12-2016	0,5	€ 17.327	€ -	€ -	2.427	€ 19.754	€ -	€ 19.754	€	22.217	niet van toepassing

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Taakomvang (fte) vorig verslagjaar	Beloning in vorig verslagjaar	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald bedrag ontsluitkering	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband betaald in het verslagjaar	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in het verslagjaar	Individueel WNT-maximum ontsluitkering	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienst- verband	Motivering overschrijding ontsluitkeringsnorm	Toelichting overschrijding ontsluitkeringsnorm
1-jan	31-dec	0,4	€	35.318	€	-	€	-	€	35.318	uitvoerend bestuurder				

Leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking																				
Volgnummer	Aanhef	Voorletters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang opdracht	Einde opdracht	Maanden vóór verslagjaar	Maanden in het verslagjaar	Uren in verslagjaar	Individueel WNT-maximum	Uitgekeerde bezoldiging in verslagjaar	Onverschuldigd bedrag maanden	Maximum uurtarief	Uitgekeerde bezoldiging per uur	Onverschuldigd bedrag uurtarief	Hoogste onverschuldigd betaald	Totaal bezoldiging	Toelichting overschrijding bezoldiging	

Toezichthoudend topfunctionarissen																		
Volgnummer	(Fictieve) dienstbetrekking	Aanhef	Voor- letters	Tussenvoegsel	Achternaam	Functie- categorie	Aanvang functie	Einde functie	Beloning	Belastbare onkosten- vergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT-maximum	Individueel WNT-maximum	Motivering overschrijding bezoldigingsnorm	Toelichting overschrijding bezoldiging
1	nee	Mw.	J.J.	ten	Doesschate	Voorzitter	1-jan	31-dec	€ 2.000	€ -	€ -	€ 2.000	€ -	€ 2.000		€ 15.900	niet van toepassing	
2	nee	Dhr.	M.	van den	Berg	lid	1-jan	1-sep	€ 889	€ -	€ -	€ 889	€ -	€ 889		€ 7.116	niet van toepassing	
3	nee	Dhr.	L.		Kok	lid	1-jan	31-dec	€ 1.333	€ -	€ -	€ 1.333	€ -	€ 1.333		€ 10.600	niet van toepassing	
4	nee	Dhr.	M.		Angenent	lid	1-jan	31-dec	€ 1.333	€ -	€ -	€ 1.333	€ -	€ 1.333		€ 10.600	niet van toepassing	

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Beloning in vorig verslagjaar	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald bedrag ontsluitkering	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, g betaald in het verslagjaar	Individueel WNT-maximum ontsluitkerin	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienstverband	Motivering overschrijding ontsluitkeringsnorm	Toelichting overschrijding ontsluitkeringsnorm
1-jan	31-dec	€ 1.333	€ -	€ -	€ 1.333					Vrz				
1-jan	31-dec	€ 1.333	€ -	€ -	€ 1.333					lid				
1-jan	31-dec	€ 1.333	€ -	€ -	€ 1.333					lid				
1-jan	31-dec	€ 1.613	€ -	€ -	€ 1.613					lid				

Toelichtingen op de bezolding van topfunctionarissen	Enkelvoudig Realisatie

ocw-rpt-jaarrekening- po_vo-2016- 20170301.b.xbrl	01-01-2016 t/m
EUR Bedragen: x 1	31-12-2016
Complexiteitspunten	Enkelvoudig Realisatie
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	2
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4
Bezoldigingsklasse	A
Bezoldigingsmaximum	€ 106.000
Afwijkende bezoldigingsklasse	
Afwijkend bezoldigingsmaximum	
Toelichting op de WNT	

Overige gegevens

Bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatiesaldo over 2016 is verwerkt in de reserves.

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die aanleiding geven de jaarrekening te wijzigen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het intern toezichthoudend orgaan van
Stichting Geert Groote School
Postbus 75754
1070 AT AMSTERDAM

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Geert Groote School te AMSTERDAM gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Geert Groote School op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2016;
- (2) de staat van baten en lasten over 2016; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Geert Groote School, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 28 juni 2017
Govers Onderwijs Accountants

Was getekend
Drs. A.A.J. Vogels RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegevens over de rechtspersoon

Naam en adres van de instelling: Stichting Geert Grooteschool
F.Roeskestraat 82
1076 ED Amsterdam

Telefoonnummer: 020-6641800
Faxnummer: 020-6750466
E-mailadres: info@geertgrooteschool.nl
Internetsite: www.geertgrooteschool.nl

Bestuursnummer: 94433
BRIN-nummer(s) 09DD
08CB

Naam contactpersoon: B. Hurkxkens
Telefoonnummer: 020-6750419
E-mailadres: info@geertgrooteschool.nl

Financiële kengetallen

	2016	2015
Immateriële vast activa	0	0
Materiële vast activa		
- Gebouwen	123.662	147.474
- Overige	217.717	151.392
Financiële vast activa	0	0
Vorderingen	281.319	268.962
Liquide middelen	188.602	313.797
Totaal vlottende activa	469.921	582.759
Totaal activa	811.300	881.625
Eigen vermogen	160.273	289.160
Voorzieningen	255.050	265.148
Kortlopende schulden (Vlottende passiva)	395.977	327.317
Totaal passiva	811.300	881.625
Bijdrage OCW	3.056.412	2.718.061
Overige baten	431.840	357.104
Totale baten	3.488.252	3.075.165
Totale lasten	3.616.540	3.051.768
Exploitatieresultaat	-128.887	23.123
Solvabiliteitsratio 1	19,76%	32,80%
Solvabiliteitsratio 2	51,19%	62,87%
Liquideitsratio (current ratio)	1,19	1,78
Liquideitsratio (quick ratio))	1,19	1,78
Rentabiliteit	-3,69%	0,75%
Kapitalisatiefactor	19,71%	23,87%
Weerstandverm. 1	-5,93%	-0,36%
Weerstandverm. 2	11,48%	18,16%

Solvabiliteitsratio 1	: Verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen
Solvabiliteitsratio 2	: Verhouding eigen vermogen (incl. voorzieningen) ten opzichte van het totale vermogen
Current ratio	: Vlottende activa in verhouding tot vlottende passiva
Quick ratio	: Courante activa in verhouding tot het kort vreemd vermogen
Rentabiliteit	: Exploitatieresultaat in verhouding tot totale baten (incl. rentebaten)
Kapitalisatiefactor	: Balanstotaal -/- vaste activa gebouwen afgezet tegen de totale baten (incl. rentebaten)
Weerstandverm. 1	: Eigen vermogen -/- MVA afgezet tegen ontvangen rijksbijdrage OCW
Weerstandverm. 2	: Eigen vermogen plus voorzieningen afgezet tegen totale lasten (incl. rentelasten)

Inhoudsopgave

Balans per 31 december 2016	2
Staat van baten en lasten over 2016	3
Kasstroomoverzicht 2016	4
Toelichting op de balans per 31 december 2016	5
Overzicht verbonden partijen	5
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	9
Model G	10
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	11
Honoraria van de accountants	15
Bezoldiging bestuurders en gewezen topfunctionarissen	17
Overige gegevens	18
Gebeurtenissen na balansdatum	19
Accountantsverklaring	20
Gegevens over de rechtspersoon	24
Financiële kengetallen	25

De grondslagen voor de jaarrekening zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening met de Stichting Geert Groote School gevestigd te Amsterdam.

Stichting VRIJE SCHOOL AMSTELVEEN
Jaarrekening 2016

Pagina 2

Balans per 31 december 2016

(na resultaat bestemming)

ACTIVA

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Vaste activa		
Materiële vaste activa	246.277	166.652
Financiële vaste activa	0	0
	<u>246.277</u>	<u>166.652</u>
Vlottende activa		
Vorderingen	81.673	103.116
Liquide middelen	44.921	80.497
	<u>126.594</u>	<u>183.613</u>
Totaal activa	<u><u>372.871</u></u>	<u><u>350.265</u></u>

PASSIVA

Eigen vermogen		
Eigen vermogen	179.941	178.680
Voorzieningen	15.524	14.067
Langlopende schulden	14.059	0
Kortlopende schulden	163.347	157.518
Totaal passiva	<u><u>372.871</u></u>	<u><u>350.265</u></u>

Staat van baten en lasten over 2016

	<u>2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>2015</u>
Baten			
Rijksbijdragen	1.289.490	1.229.569	1.234.635
Overige overheidsbijdragen	11.972	10.500	18.215
Overige baten	62.938	67.000	80.973
Totaal baten	<u>1.364.400</u>	<u>1.307.069</u>	<u>1.333.823</u>
Lasten			
Personele lasten	1.138.715	1.067.965	1.139.638
Afschrijvingen	28.672	30.500	23.854
Huisvestingslasten	69.592	51.000	58.700
Overige lasten	125.961	112.350	108.492
Totaal lasten	<u>1.362.940</u>	<u>1.261.815</u>	<u>1.330.684</u>
Saldo baten en lasten	1.460	45.254	3.139
Financiële baten en lasten	-199	-750	442
Resultaat	<u><u>1.261</u></u>	<u><u>44.504</u></u>	<u><u>3.581</u></u>

Kasstroomoverzicht 2016

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	1.460	3.139
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	28.672	23.854
- Mutaties voorzieningen	1.457	2.430
Veranderingen in vlottende activa:		
- Vorderingen	21.443	5.096
- Schulden	5.829	44.077
	57.401	75.457
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		
Ontvangen interest	394	442
Betaalde interest	-593	0
Buitengewoon resultaat	0	0
	-199	442
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	58.662	79.038
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	0	1.059
Investerings in materiële vaste activa	-108.297	-161.522
Desinvesterings in materiële vaste activa	0	0
Investerings in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	0	0
Mutaties leningen	14.059	0
Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-94.238	-160.463
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Mutatie liquide middelen	-35.576	-81.425
Eindstand liquide middelen	44.921	80.497
Beginstand liquide middelen	80.497	161.922
Mutatie liquide middelen	-35.576	-81.425

Toelichting op de balans per 31 december 2016

ACTIVA

Materiële vaste activa

	Verkrijgings- prijs t/m 2015	Afschrij- vingen t/m 2015	Boekwaarde 31-12-2015	Inves- teringen 2016	Desinves- teringen 2016	Afschrij- vingen 2016	Boekwaarde 31-12-2016	Afschr. %
Gebouwen	52.270	39.490	12.780	82.793	0	6.041	89.532	10,00%
	52.270	39.490	12.780	82.793	0	6.041	89.532	
Inventaris en apparatuur	210.976	69.429	141.547	23.527	0	18.748	146.326	33,33%
	210.976	69.429	141.547	23.527	0	18.748	146.326	
OLP	40.129	27.804	12.325	1.977	0	3.883	10.419	20,00%
Totaal materiële vaste activa	303.375	136.723	166.652	108.297	0	28.672	246.277	

In verband met het ingebruik nemen van een nieuw schoolgebouw worden de activa inzake gebouwen en inventaris versneld afgeschreven.

Toelichting op de balans per 31 december 2016 (vervolg)

	2016	2015
Ministerie van OCW		
Ministerie van OCW inz. lumpsum	56.969	55.510
Ministerie van OCW inz.prestatiebox	3.016	2.617
SWV Amstelronde	958	40.698
Totaal Ministerie van OCW	60.943	98.825
Overige vorderingen		
Vervangingsfonds inzake uitkeringen	3.985	870
Vervangingsfonds inzake bonus/malus		0
Netto salarissen		0
Overige	11.171	2.057
Totaal overige vorderingen	15.156	2.927
Overlopende activa		
Nog te ontvangen rente/dividend		442
Diversen vooruitbetaald		922
Rekening Courant Opvang Anders	5.574	0
Totaal overlopende activa	5.574	1.364
Totaal vorderingen	<u>81.673</u>	<u>103.116</u>
Liquide middelen		
ING 5512747	9.189	45.144
ING 5512747 spaarrekening	12.095	11.701
Triodos 21.24.85.474	23.637	23.652
Totaal banken	44.921	80.497
Totaal liquide middelen	<u>44.921</u>	<u>80.497</u>

De liquide middelen staan vrij ter beschikking van de Stichting.

Toelichting op de balans per 31 december 2016 (vervolg)

PASSIVA

Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2015	Bestemming expl. Saldo 2016	Overige mutaties 2016	Saldo 31-12-2016
Algemene reserve (Publiek)	18.969	30.241	0	49.210
Bestemmingsreserve (privaat)	159.711	-28.980	0	130.731
Totaal eigen vermogen	178.680	1.261	0	179.941

De private bestemmingsreserve is opgebouwd uit eigen middelen waarbij er geen sprake is van een door het bestuur opgelegde beperking inzake de besteding hiervan.

Voorzieningen

	Saldo 31-12-2015	Dotaties 2016	Ont- trekkingen 2016	Vrijval 2016	Saldo 31-12-2016
Jubilea	12.638	2.886		0	15.524
Bindingstoelage	1.429			1.429	0
Totaal personeelsvoorzieningen	14.067	2.886	0	1.429	15.524
Totaal voorzieningen	14.067	2.886	0	1.429	15.524

Looptijd voorzieningen

	Saldo 31-12-2016	< 1 jaar	>1 jaar	Totaal
Jubilea	15.524	5.442	10.082	15.524
	15.524	5.442	10.082	15.524

Toelichting op de balans per 31 december 2016 (vervolg)

	2016	2015
Langlopende schulden		
Gemeente inzake investeringssubsidie	14.059	0
Kortlopende schulden		
Crediteuren	9.474	62.408
Belastingen en premies sociale verzekeringen	38.063	31.465
Schulden terzake pensioenen	16.225	8.810
Rekening courant GGS	44.753	8.817
Rekening courant BSO Madelief	2.775	
Vervangingsfonds bonus/malus		12.109
Vervangingsfonds premies		15
Participatiefonds		9
Netto salarissen	532	266
Totaal overige kortlopende schulden	48.060	21.216
Overlopende passiva		
Gemeente inzake brede school		3.060
Transitoria passief	12.590	0
Vakantiegeld	35.134	29.844
Accountants- en administratiekosten	3.801	715
Totaal overlopende passiva	51.525	33.619
Totaal kortlopende schulden	163.347	157.518

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Er is geen voorziening gevormd voor de gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van ouderenverlof voor werknemers van 57 jaar of ouder, aangezien er op dit moment geen uren gespaard worden.

Model G

Er zijn geen subsidies die hieronder horen verantwoord te worden.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

Baten	2016	Begroting 2016	2015
(Rijks) bijdragen OCW			
Personele subsidies	790.989	769.383	751.459
Groeivergoeding	13.849	19.220	39.980
Materiële subsidies	182.770	178.029	168.439
Personeel- en arbeidsmarktbeleid	127.407	122.725	110.148
(Normatieve) rijksbijdrage OCW	1.115.015	1.089.357	1.070.026
Niet-geoordeelde subsidies			
Rugzakje			0
Rugzak ZMLK			0
Prestatiebox PO	24.815	19.107	20.923
Subsidie studieverlof			0
Jonge leerkrachten			0
Totaal niet-geoordeelde subsidies	24.815	19.107	20.923
Passend onderwijs			
Lichte ondersteuning	49.755	46.105	31.863
Zware ondersteuning	99.905	75.000	111.823
	149.660	121.105	143.686
Totaal (Rijks) bijdragen OCW	1.289.490	1.229.569	1.234.635
Overige overheidsbijdragen			
Gemeente inzake klokuren	10.960	10.500	10.412
Gemeente overige vergoedingen	1.012	0	7.803
Totaal overige overheidsbijdragen	11.972	10.500	18.215
Overige baten			
Verhuur	3.720	7.000	12.244
Stichtingskosten Gemeente			-5.635
Ouderbijdragen	59.168	60.000	73.702
Zorgmiddelen Samenwerkingsverbanden		0	585
Diverse opbrengsten	50	0	77
Overige	50	0	662
Totaal overige baten	62.938	67.000	80.973
Totaal baten	1.364.400	1.307.069	1.333.823

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

Lasten	2016	Begroting 2016	2015
Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	751.565	994.465	710.856
Sociale lasten	168.833		156.184
Pensioenlasten	84.525		79.243
Vervangingsfonds uitkeringen	-34.607		-39.799
Vervangingsfonds overige			-16.802
ZW-uitkeringen niet af te dragen	-8.520		-2.672
Detachering vergoedingen overige			-3.688
Budget loonkosten			0
Lonen en salarissen	961.796	994.465	883.322
Mutatie voorziening jubileum-uitkeringen	2.886		2.700
Mutatie voorziening bindingstoelage	-1.429		-270
Totaal dotaties personele voorzieningen	1.457	0	2.430
Bedrijfsgezondheidsdienst	532	3.000	2.035
Diensten derden	88.428	55.000	219.195
Diensten derden tlv ouderbijdragen	6.967		1.737
Vrijwilligersvergoedingen	1.735	3.000	800
Totaal personeel niet in loondienst	97.662	61.000	223.767
Vervangingsfonds (bonus/malus)	0		12.109
Scholing leerkrachten	43.444	7.500	12.808
Reiskosten onbelast	18.696		0
Teamuitje			3.485
Werving en selectie	3.003		0
Diverse personeelslasten	12.657	5.000	1.717
Totaal overig	77.800	12.500	30.119
Totaal personeelslasten	<u>1.138.715</u>	<u>1.067.965</u>	<u>1.139.638</u>
Personeelsbezetting in FTE per 31 december			
- Directie	1,30		0,20
- OP	12,84		12,53
- OOP	3,39		2,18
Totaal personeelsbezetting	<u>17,53</u>		<u>14,91</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

	2016	Begroting 2016	2015
Afschrijvingen			
Gebouwen	6.041	5.500	5.547
Inventaris en apparatuur	18.747	20.000	13.282
OLP	3.884	5.000	5.025
Totaal materiële vaste activa	28.672	30.500	23.854
Totaal afschrijvingen	28.672	30.500	23.854
Huisvestingslasten			
Huur gebouwen/lokalen	11.044	10.500	10.765
Dotatie voorziening onderhoud		0	0
Onderhoud gebouwen	11.448	2.500	5.353
Onderhoud terrein			1.702
Totaal onderhoud	11.448	2.500	7.055
Energie en water	12.573	12.000	14.141
Schoonmaakkosten	27.480	23.000	24.249
Huisvuil			2.260
Publiekrechtelijke heffingen	4.664	2.500	0
Beveiligingskosten	2.383	500	230
Totaal huisvestingslasten	69.592	51.000	58.700
Overige instellingslasten			
Administratie en beheerslasten			
Administratiekantoor	21.905	22.000	21.602
Accountantskosten	6.335	2.500	2.547
Telefoonkosten	1.513	1.500	1.461
Reproductiekosten incl. schoolkrant	7.205	6.000	5.958
Abonnementen/contributies	4.849	4.900	1.301
Porti en vracht			0
Kosten ICT			505
Diverse kantoorkosten	4.811	3.500	2.970
Schoolreclame/PR			0
Diverse bestuurskosten	8.020	3.750	3.143
Bank en girokosten			545
Totaal administratie- en beheerslasten	54.638	44.150	40.032

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

	2016	Begroting 2016	2015
Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
Aanschaf klein inventaris		0	883
Leermiddelen tlv ouderbijdrage	19.710	22.000	20.627
Leermiddelen algemeen	8.643	13.000	8.976
Leermiddelen gehandicapten (rugzakje)		7.500	0
Lerarenbibliotheek		500	0
ICT verbruik	14.573	1.000	6.623
RT materiaal rugzak		500	2.923
RT materieel overig	9.819		0
Handenarbeid			0
Handwerken			0
Instapklas en rugzakjes materieel			0
	52.745	44.500	39.149
Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen	52.745	44.500	40.032
Overige			
Wervingskosten			9.749
Representatie	1.625	750	747
School- en jaarfeesten			1.729
Schoolreisjes			0
Schoolreclame			0
Toneel/muziekuitvoeringen			527
Cultuureducatie	4.701	2.750	634
Schoolbegeleidingsdienst	10.220	10.000	4.244
Klassenbudget			174
Diverse onderwijskosten			1.936
Kantinekosten/koffie/thee			3.334
Reiskosten algemeen			50
Verzekeringen algemeen			44
Contributie Vereniging van vrijescholen			2.990
Contributie V.B.S.			1.348
Contributie ABS + ILA			0
Contributie POraad			429
Diverse kosten	2.032	10.200	493
Onvoorzien ivm betrekken nieuw pand			0
Totaal overige	18.578	23.700	28.428
Totaal overige lasten	<u>125.961</u>	<u>112.350</u>	<u>108.492</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	394	0	442
Financiële lasten			
Rentelasten	593	750	0
Saldo financiële baten en lasten	<u>-199</u>	<u>-750</u>	<u>442</u>

De volgende honoraria van de accountants zijn ten laste gebracht van de Stichting, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	2016	2015
Onderzoek van de jaarrekening	6.335	2.547
Andere controle opdrachten		0
Adviesdiensten op fiscaal terrein		0
Andere niet controlediensten		0
	<u>6.335</u>	<u>2.547</u>

Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm	Statutaire Zetel	Code activiteiten	Eigen verm. 31-12-2016	Resultaat 2016	Art. 2:403	Deelname %	Conso- lidatie %
Geert Groote School	Stichting	Amsterdam	PO	160.273	-128.887	Ja	100%	Ja

WNT Topfunctionarissen

Bestuur: 61752

Leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking																				
Volgnummer	(Fictieve) dienstbetrekking	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Gewezen topfunctionaris	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Taakomvang (fte)	Beloning	Belastbare onkostenvergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT-maximum	Individueel WNT-maximum	Motivering overschrijding bezoldigingsnorm	Toelichting overschrijding bezoldiging
1	ja	Dhr.	R.J.	van	Velthoven	nee	Uitv bestuurder	1-jan	31-jul	0,2	€ 11.507	€ -	€ -	€ 11.507	€ -	€ 11.507		€ 12.372	niet van toepassing	
2	ja	Dhr.	H.W.M.		Hurkkens	nee	Uitv bestuurder	16-mei	31-jul	0,2	€ 3.264	€ -	€ -	€ 489	€ 3.753	€ -		€ 4.473	niet van toepassing	
3	ja	Dhr.	H.W.M.		Hurkkens	nee	Uitv bestuurder	1-aug	31-dec	0,3	€ 10.411	€ -	€ -	€ 1.456	€ 11.867	€ -	€ 11.867	€ 13.330	niet van toepassing	

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Taakomvang (fte) vorig verslagjaar	Beloning in vorig verslagjaar	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald bedrag ontsluitkering	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in het verslagjaar	Individueel WNT-maximum ontsluitkering	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienstverband	Motivering overschrijding ontsluitkerningsnorm	Toelichting overschrijding ontsluitkerningsnorm
1-jan	31-dec	0,2	€ 17.659	€ -	€ -	€ 17.659					Uitv bestuurder				

Leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking																			
Volgnummer	Aanhef	Voorletters	Tussen-voegsel	Achternaam	Functie(s)	Aanvang opdracht	Einde opdracht	Maanden vóór verslagjaar	Maanden in het verslagjaar	Uren in verslagjaar	Individueel WNT-maximum	Uitgekeerde bezoldiging in verslagjaar	Onverschuldigd bedrag maanden	Maximum uurtarief	Uitgekeerde bezoldiging per uur	Onverschuldigd bedrag uurtarief	Hoogste onverschuldigd betaald	Totaal bezoldiging	Toelichting overschrijding bezoldiging

Toezichthoudend opfunctionarissen																		
Volgnummer	(Fictieve) dienstbetrekking	Aanhef	Voor- letters	Tussenvoegsel	Achternaam	Functie- categorie	Aanvang functie	Einde functie	Beloning	Belastbare onkosten- vergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT-maximum	Individueel WNT-maximum	Motivering overschrijding bezoldigingsnorm	Toelichting overschrijding bezoldiging
1	ja	Mw.	J.J.	ten	Doesschate	Lid	1-jan	31-dec	€ 1.000	€ -	€ -	€ 1.000	€ -	€ 1.000		€ 15.900	niet van toepassing	
2	ja	Dhr.	M.	van den	Berg	Lid	1-jan	1-sep	€ 444	€ -	€ -	€ 444	€ -	€ 444		€ 7.116	niet van toepassing	
3	nee	Dhr.	L.		Kok	Lid	1-jan	31-dec	€ 667	€ -	€ -	€ 667	€ -	€ 667		€ 10.600	niet van toepassing	
4	nee	Dhr.	M.P.		Angenent	Lid	1-jan	31-dec	€ 667	€ -	€ -	€ 667	€ -	€ 667		€ 10.600	niet van toepassing	

Aanvang functie vorig verslagjaar	Einde functie vorig verslagjaar	Beloning in vorig verslagjaar	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	Beloning betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	Uitkering wegens beëindiging dienstverband	Onverschuldigd betaald bedrag ontsluitkering	Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in het verslagjaar	Individueel WNT-maximum ontsluitkering	(Voorgaande) functies	Jaar einde dienstverband	Motivering overschrijding ontsluitkerningsnorm	Toelichting overschrijding ontsluitkerningsnorm
1-jan	31-dec	€ 667	€ -	€ -	€ 667					Vrz				
1-jan	31-dec	€ 667	€ -	€ -	€ 667					lid				
1-jan	31-dec	€ 807	€ -	€ -	€ 807					lid				
1-jan	31-dec	€ 807	€ -	€ -	€ 807					lid				

Toelichtingen op de bezoldiging van topfunctionarissen	Enkelvoudig Realisatie
--	------------------------

ocw-rpt-jaarrekening-po_vo-2016-20170301.b.xbrl	01-01-2016 t/m
	31-12-2016
EUR Bedragen: x 1	Enkelvoudig Realisatie
Complexiteitspunten	
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	2
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4
Bezoldigingsklasse	A
Bezoldigingsmaximum	€ 106.000
Afwijkende bezoldigingsklasse	
Afwijkend bezoldigingsmaximum	
Toelichting op de WNT	

Overige gegevens

Bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatiesaldo over 2016 is verwerkt in de reserves.

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die aanleiding geven de jaarrekening te wijzigen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het intern toezichthoudend orgaan van
Stichting Vrije School Amstelveen
Postbus 2147
1180 EC AMSTELVEEN

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Vrije School Amstelveen te AMSTELVEEN gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Vrije School Amstelveen op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2016;
- (2) de staat van baten en lasten over 2016; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Vrije School Amstelveen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 28 juni 2017
Govers Onderwijs Accountants

Was getekend
Drs. A.A.J. Vogels RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegevens over de rechtspersoon

Naam en adres van de instelling: Stichting Vrije School Amstelveen
Postbus 2147
1180 EC Amstelveen

Telefoonnummer: 020-6438556
Faxnummer: 020-4412391
E-mailadres: administratie@vrijeschoolparcival.nl

Bestuursnummer: 61752
BRIN-nummer(s) 06QY

Naam contactpersoon: B. Hurkxkens
Telefoonnummer: 020-6438556
E-mailadres: directie@vrijeschoolparcival.nl

Financiële kengetallen

	2016	2015
Immateriële vast activa	0	0
Materiële vast activa		
- Gebouwen	89.532	12.780
- Overige	156.745	153.872
Financiële vaste activa	0	0
Vorderingen	81.673	103.116
Liquide middelen	44.921	80.497
Totaal vlottende activa	126.594	183.613
Totaal activa	372.871	350.265
Eigen vermogen	179.941	178.680
Voorzieningen	15.524	14.067
Langlopende schulden	14.059	0
Kortlopende schulden (Vlottende passiva)	163.347	157.518
Totaal passiva	372.871	350.265
Bijdrage OCW	1.289.490	1.234.635
Overige baten	75.304	99.630
Totale baten	1.364.794	1.334.265
Totale lasten	1.362.940	1.330.684
Exploitatieresultaat	1.261	3.581
Solvabiliteitsratio 1	48,26%	51,01%
Solvabiliteitsratio 2	52,42%	55,03%
Liquiditeitsratio (current ratio)	0,78	1,17
Liquiditeitsratio (quick ratio)	0,78	1,17
Rentabiliteit	0,09%	0,27%
Kapitalisatiefactor	20,76%	25,29%
Weerstandverm. 1	-5,14%	0,97%
Weerstandverm. 2	14,34%	14,48%

Solvabiliteitsratio 1	: Verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen
Solvabiliteitsratio 2	: Verhouding eigen vermogen (incl. voorzieningen) ten opzichte van het totale vermogen
Current ratio	: Vlottende activa in verhouding tot vlottende passiva
Quick ratio	: Courante activa in verhouding tot het kort vreemd vermogen
Rentabiliteit	: Exploitatieresultaat in verhouding tot totale baten (incl. rentebaten)
Kapitalisatiefactor	: Balanstotaal -/- vaste activa gebouwen afgezet tegen de totale baten (incl. rentebaten)
Weerstandverm. 1	: Eigen vermogen -/- MVA afgezet tegen ontvangen rijksbijdrage OCW
Weerstandverm. 2	: Eigen vermogen plus voorzieningen afgezet tegen totale lasten (incl. rentelasten)